

คู่มือ

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร
ตามมาตรการจำกัดการใช้สารเคมี
พาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส

กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ออกประกาศเกี่ยวกับการจำกัดการใช้สารเคมีเกษตร พาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส จำนวน ๕ ฉบับ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๒ และมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด ๑๘๐ วัน นับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ ประกาศนี้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรการจำกัดการใช้สารเคมีที่ได้มีการพิจารณาจากคณะกรรมการวัตถุอันตราย ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามประกาศดังกล่าว ได้แก่ เกษตรกรผู้ใช้สาร ผู้รับจ้างพ่นสาร พนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้จำหน่าย ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก โดยมีหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการ คือ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร การยางแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย และภาคเอกชน โดยเกษตรกรที่จะประสงค์ใช้สารเคมีพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส ในแปลงปลูกข้าวโพด มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ยางพารา อ้อย พืชไร่ ไม้ดอก และไม้ผล ต้องเป็นผู้ที่ขึ้นทะเบียนการปลูกพืชกับกรมส่งเสริมการเกษตร และการยางแห่งประเทศไทย และต้องเข้ารับการอบรมถ่ายทอดความรู้ และ/หรือผ่านการทดสอบวัดผลความรู้ ตามหลักสูตรการใช้สารเคมีอย่างถูกต้องปลอดภัย

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการจัดอบรมและทดสอบความรู้เกษตรกรที่ประสงค์จะใช้สารเคมี ๓ ชนิด ดังกล่าว จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานทุกขั้นตอนตั้งแต่เตรียมการ การดำเนินการรับสมัคร อบรม ทดสอบความรู้ และการติดตามประเมินผล ให้ถูกต้องมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรการจำกัดการใช้สารเคมีพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส ที่มุ่งหวังให้เกษตรกรมีความรู้และนำไปปฏิบัติได้ถูกต้องและปลอดภัย

กรมส่งเสริมการเกษตร

มิถุนายน ๒๕๖๒

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	
ความเป็นมา	๑
สาระสำคัญของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๕ ฉบับ	๑
ข้อกำหนดสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๒
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๓
วัตถุประสงค์การดำเนินงาน	๔
เป้าหมาย	๔
พื้นที่ดำเนินการ	๔
ระยะเวลาดำเนินการ	๔
วิธีการดำเนินการ	๔
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๕
ผู้รับผิดชอบ / ผู้ประสานงาน	๕
ขั้นตอนเตรียมการ	
ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้	๖
การสร้างการรับรู้สำหรับเจ้าหน้าที่	๖
การประชาสัมพันธ์	๖
ขั้นตอนการดำเนินงาน	
การขึ้นทะเบียนเกษตรกร	๘
คุณสมบัติเกษตรกร	๘
การตรวจสอบคุณสมบัติ	๘
การสมัคร และเลือกช่องทางการเรียนรู้	๙
การอุทธรณ์	๙
เข้ารับการอบรมโดยวิทยากร (ครู ข)	๑๐
การเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)	๑๑
การสมัครเข้ารับการทดสอบ	๑๑
ไม่ประสงค์เข้ารับการอบรมและทดสอบ	๑๓
กระบวนการทำงานของระบบการใช้สารเคมี ตามมาตรการจำกัดการใช้วัตถุอันตราย	๑๔
ตารางสรุปกระบวนการทำงานของระบบการใช้สารเคมี ตามมาตรการจำกัดการใช้สารวัตถุอันตราย	๑๕
ขั้นตอนการติดตามประเมินผลและรายงาน	
ขั้นตอนการติดตามประเมินผลและรายงาน	๑๖

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน	
สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตร ๖ หน่วยงาน	๑๗
ศูนย์ปฏิบัติการ ๕๐ ศูนย์	๑๗
สำนักงานเกษตรจังหวัด ๗๗ จังหวัด	๑๗
สำนักงานเกษตรอำเภอ	๑๗
ภาคผนวก	
แผนการถ่ายทอดความรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)	๒๐
แผนการเข้ารับการอบรมโดยวิทยากร (ครู ข)	๒๓
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนการจำกัดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	๒๕
ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จำนวน ๕ ฉบับ	๒๗
ระบบ “ระบบจำกัดการใช้สารเคมี ๓ ชนิด”	๓๙
คำนิยามพื้นที่ต้นน้ำ	๔๑
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนากิจการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด	๔๖
คำนิยามพืชที่อนุญาตให้ใช้สารเคมีตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๔๙
ชนิดและกลุ่มพืชตามคำนิยามในประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๕๐
แผนปฏิบัติงานตามมาตรการจำกัดการใช้สารเคมี	๖๓

บทนำ

๑. ความเป็นมา

ประเทศไทยนำเข้าสารเคมีทางการเกษตรเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๖๐ มีปริมาณการนำเข้าสารเคมีทางการเกษตร ๑๔๘,๓๑๗ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๒๗,๙๒๒ ล้านบาท ซึ่งปริมาณสารเคมีทางการเกษตรจำนวนดังกล่าว เป็นสารเคมีกำจัดวัชพืชถึง ๑๔๘,๙๗๙ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๑๓,๖๘๖ ล้านบาท ซึ่งมากกว่าปริมาณการนำเข้าสารเคมีกำจัดวัชพืชในปี ๒๕๕๕ ถึง ๒๓,๓๘๓ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๓,๙๙๘ ล้านบาท และในปี ๒๕๖๑ มีปริมาณการนำเข้าสารเคมีทางการเกษตรทั้งหมด ๑๗๐,๘๒๗ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๒๗,๙๘๒ ล้านบาท ในจำนวนนี้เป็นสารเคมีกำจัดวัชพืช ๑๒๕,๒๘๑ ตัน มูลค่า ๑๔,๗๔๕ ล้านบาท ในแต่ละปี มีการนำเข้าสารเคมีกำจัดวัชพืช โดยเฉพาะสารพาราควอต และไกลโฟเซต คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๕๕ ของสารกำจัดวัชพืช และร้อยละ ๔๔.๔๑ ของสารเคมีทางการเกษตรที่มีการนำเข้า (ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กรมวิชาการเกษตร)

ในปี ๒๕๕๙ องค์การพัฒนาเอกชน ได้เสนอข้อมูลการตกค้างของสารเคมีทางการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของเกษตรกรผู้ใช้ และประชาชนทั่วไป รวมทั้งเสนอให้มีการยกเลิกการใช้สารเคมี ๓ ชนิด ประกอบด้วยสารเคมีกำจัดวัชพืช ๒ ชนิด คือ พาราควอตและไกลโฟเซต และสารเคมีกำจัดแมลงศัตรูพืช ๑ ชนิด คือ คลอร์ไพริฟอส แต่เกษตรกรที่ใช้ประโยชน์จากสารเคมีทั้ง ๓ ชนิดดังกล่าวไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะ เนื่องจากยังมีความจำเป็นต้องใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช เพราะลงทุนน้อยกว่าการจ้างแรงงาน ส่วนคลอร์ไพริฟอสใช้กำจัดหนอนเงาะลำต้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังไม่มียาชนิดอื่นมาทดแทน คณะกรรมการวัตถุอันตราย ซึ่งมีอำนาจตาม พ.ร.บ.วัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ในการกำหนดนโยบาย มาตรการ และแผนการกำกับดูแลวัตถุอันตราย ได้พิจารณาข้อเสนอในการให้ยกเลิกการใช้สารเคมีทั้ง ๓ ชนิด และพิจารณาเหตุผลความจำเป็นของเกษตรกรแล้ว โดยได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ไม่ยกเลิกการใช้ แต่ให้จำกัดการใช้ สารเคมีทั้ง ๓ ชนิด นอกจากนี้ยังให้ศึกษาวิจัย หาวิธีการ และหาสารเคมีชนิดอื่นมาทดแทนต่อไปในอนาคตด้วย

คณะกรรมการวัตถุอันตรายมีมติเห็นชอบให้ดำเนินการตามมาตรการที่กรมวิชาการเกษตรเสนอ ๖ มาตรการ และประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๕ ฉบับ ซึ่งได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๒ โดยประกาศฯ ทั้ง ๕ ฉบับจะมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนด ๑๘๐ วันนับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๒

๒. สาระสำคัญของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๕ ฉบับ

ฉบับที่ ๑ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิต การนำเข้า การส่งออก การมีไว้ในครอบครอง และกำหนดให้มีบุคลากรเฉพาะรับผิดชอบในการควบคุมการขาย ซึ่งวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๖๒ สาระสำคัญคือ ๑) ผู้ใช้ต้องผ่านการอบรมและหรือผ่านการทดสอบ และต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ๒) ผู้รับจ้างพ่นต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด และต้องเข้ารับการอบรมทุก ๆ ๓ ปี ๓) ผู้มีไว้ในครอบครองเพื่อขาย ต้องขายให้กับผู้ที่ผ่านการอบรมและหรือทดสอบเท่านั้น ๔) ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้มีไว้ในครอบครองเพื่อขายหรือเพื่อรับจ้าง ต้องแจ้งเกี่ยวกับการผลิต การนำเข้า การส่งออก และการครอบครอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ

ฉบับที่ ๒ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจำกัดการใช้ การกำหนดฉลาก และภาชนะบรรจุวัตถุอันตราย ที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดห้ามใช้ไกลโฟเซตในพื้นที่ปลูกพืชผัก หรือพืชสมุนไพร พื้นที่ต้นน้ำ และพื้นที่สาธารณะ ในกรณีอยู่นอกพื้นที่ข้างต้น ให้ใช้เฉพาะเพื่อกำจัดวัชพืชในการปลูกอ้อย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพด และไม้ผล ส่วนผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าวัตถุอันตรายเกี่ยวกับไกลโฟเซต ต้องแสดงข้อความในฉลากวัตถุอันตรายเพิ่มเติมจากที่ต้องปฏิบัติตามประกาศ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ฉลากและระดับความเป็นพิษของวัตถุอันตรายที่กรมวิชาการเกษตร เป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๓๘

ฉบับที่ ๓ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจำกัดการใช้ การกำหนดฉลากและ ภาชนะบรรจุวัตถุอันตราย ที่เกี่ยวกับคลอรีนไฟฟอส ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๖๒ การใช้วัตถุ อันตรายที่เกี่ยวกับคลอรีนไฟฟอสกำหนดห้ามใช้ในพื้นที่ปลูกพืชผัก หรือพืชสมุนไพร พื้นที่ต้นน้ำ และพื้นที่ สาธารณะ ให้ใช้เฉพาะในการปลูกไม้ดอก พืชไร่ และเพื่อกำจัดหนอนเจาะลำต้นในไม้ผลเท่านั้น

ฉบับที่ ๔ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจำกัดการใช้ การกำหนดฉลาก และ ภาชนะบรรจุวัตถุอันตราย ที่เกี่ยวกับพาราควอต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดห้ามใช้ ในพื้นที่ปลูกพืชผัก หรือพืชสมุนไพร พื้นที่ต้นน้ำ และพื้นที่สาธารณะ ในกรณีอยู่นอกพื้นที่ข้างต้น ให้ใช้เฉพาะ เพื่อกำจัดวัชพืชในการปลูกอ้อย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพด และไม้ผล ทั้งนี้ ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้า วัตถุอันตรายเกี่ยวกับพาราควอต ต้องแสดงข้อความในฉลากวัตถุอันตรายเพิ่มเติมจากที่ต้องปฏิบัติตามประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ฉลากและระดับความเป็นพิษของวัตถุอันตรายที่กรมวิชาการเกษตร เป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๓๘

ฉบับที่ ๕ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ วัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ เฉพาะวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต คลอรีนไฟฟอส และพาราควอต ที่กรมวิชาการเกษตร รับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ที่มีอำนาจในการเข้าไปตรวจสอบการใช้วัตถุอันตราย ตามมาตรา ๕๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

๓. ข้อกำหนดสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓.๑ ผู้ใช้ (เกษตรกร)

- ๑) ต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร
- ๒) จะต้องผ่านการอบรม และหรือผ่านการทดสอบตามหลักสูตรที่กำหนด
- ๓) ชื่อสารเคมีตามชนิด และปริมาณที่ได้สิทธิ์ที่กำหนดตามชนิดพืช และพื้นที่ปลูก
- ๔) ในการผสมและฉีดพ่นสาร ต้องใช้เครื่องมืออุปกรณ์การพ่น และสวมใส่อุปกรณ์ป้องกัน วัตถุอันตรายที่เหมาะสม

๓.๒ ผู้มีไว้ครอบครองเพื่อรับจ้างพ่น

- ๑) ต้องผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด และต้องรับการอบรมทุก ๆ ๓ ปี
- ๒) ในการผสมและฉีดพ่นสาร ต้องใช้เครื่องมืออุปกรณ์การพ่น และสวมใส่อุปกรณ์ป้องกัน วัตถุอันตรายที่เหมาะสม
- ๓) ไม่สามารถซื้อสารเคมีทั้ง ๓ ชนิดได้ (สารที่ใช้พ่นจะต้องเป็นของเกษตรกรผู้ว่าจ้างจัดหามาให้ เท่านั้น)

- ๔) ผู้รับจ้างพ่น ต้องมีใบอนุญาตรับจ้างพ่น
- ๕) ผู้รับจ้างพ่นที่ไม่มีใบอนุญาต มีโทษ ปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท หรือ จำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือ ทั้งปรับ ทั้งปรับ

- ๖) ผู้พ่นเป็นลูกจ้างหรือผู้อยู่ในความควบคุม ต้องมีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีคุณสมบัติ ตามข้อ ๑) และ ๒)

๓.๓ ผู้มีไว้ในครอบครองเพื่อขาย

๑) จัดให้มีใบุบลากรเฉพาะในขณะที่มีการขายสารเคมีทั้ง ๓ ชนิด โดยมีหน้าที่ในการควบคุมการขายสารเคมีทั้ง ๓ ชนิด และผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด และต้องเข้ารับการอบรมทุก ๆ ๓ ปี

๒) จัดวางสารเคมีทั้ง ๓ ชนิด แยกออกจากวัตถุอันตรายชนิดอื่น และมีป้ายแสดงข้อความว่า “วัตถุอันตรายที่จำกัดการใช้”

๓) ขายให้เฉพาะเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน และผ่านการทดสอบเท่านั้น ปริมาณการขายขึ้นอยู่กับชนิดพืช และพื้นที่ปลูกของเกษตรกรแต่ละราย

๔) ต้องแจ้งปริมาณการขาย และสต็อกสินค้าของสารเคมีทั้ง ๓ ชนิด ให้กรมวิชาการเกษตร ภายในวันถัดจากวันที่มีการขาย

๕) ต้องขออนุญาตมีไว้ในครอบครองวัตถุอันตรายเพื่อขาย โดยระบุชื่อสารเคมีทั้ง ๓ ชนิด ไว้ในใบอนุญาต

๖) ผู้ขายที่ไม่มีใบอนุญาต มีโทษ ปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท หรือ จำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

๓.๔ ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้ส่งออก

๑) แจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการผลิตการนำเข้า การส่งออก การมีไว้ในครอบครองเพื่อขาย หรือ เพื่อใช้รับจ้าง

๒) ผู้ผลิตและผู้นำเข้าที่ไม่มีใบอนุญาต มีโทษ ปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท หรือ จำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

๓.๕ พนักงานเจ้าหน้าที่ (ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล)

๑) เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบการใช้วัตถุอันตราย ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

๒) เป็นตัวแทนของหน่วยงานรัฐ ในการสำรวจ ตรวจสอบ เผยแพร่ความรู้ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีความเข้าใจถึงบทบัญญัติ กฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีทั้ง ๓ ชนิด

๓) เป็นผู้ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในการเลือกซื้อ การใช้ปัจจัยการผลิต ที่ถูกต้องเหมาะสม และมีคุณภาพ

๔) เป็นผู้ประสานงานในการสื่อสารระหว่างเกษตรกรกับภาครัฐ

๕) สนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และแจ้งเบาะแสการกระทำผิดกฎหมาย

๔. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔.๑ กรมวิชาการเกษตร อบรมให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตร การยางแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย และอบรมผู้รับจ้างพ่น ผู้ขาย ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และพนักงานเจ้าหน้าที่

๔.๒ กรมส่งเสริมการเกษตร อบรมและทดสอบให้กับเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ข้าวโพด ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล พืชไร่ และไม้ดอก ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร

๔.๓ การยางแห่งประเทศไทย อบรมและทดสอบให้กับเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

๔.๔ สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย อบรมและทดสอบให้กับเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย

๕. วัตถุประสงค์การดำเนินงาน

๕.๑ เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้มาตรการการจำกัดการใช้สารเคมีทั้ง ๓ ชนิด ไปสู่เกษตรกรและประชาชนทั่วไปได้รับทราบอย่างถูกต้องและทั่วถึง

๕.๒ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการใช้สารเคมีพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส รวมทั้งสารเคมีทางการเกษตรชนิดอื่น ๆ ในกระบวนการผลิตพืชอย่างถูกต้องและปลอดภัย

๕.๓ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรใช้วิธีผสมผสานในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช เพื่อทดแทน หรือลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

๖. เป้าหมาย

เกษตรกรประมาณ ๑.๗ ล้านครัวเรือน ที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร ที่มีความจำเป็นต้องใช้สารเคมี ดังต่อไปนี้

๖.๑ สารเคมีกำจัดวัชพืช พาราควอต และไกลโฟเซต ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพด มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล

๖.๒ สารเคมีกำจัดแมลง คลอร์ไพริฟอส ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกพืชไร่ ไม้ดอก และไม้ผล

๗. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ปลูกพืชทุกจังหวัด ที่กำหนดในประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในส่วนที่กรมส่งเสริมการเกษตรรับผิดชอบ ได้แก่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน พืชไร่ ไม้ดอก และไม้ผล ซึ่งไม่ใช่พื้นที่ต้นน้ำ ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และไม่ใช้พื้นที่สาธารณะ

๘. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มดำเนินการตั้งแต่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

๙. วิธีการดำเนินการ

๙.๑ ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรการจำกัดการใช้สารเคมีพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส ให้กับเกษตรกรและประชาชนทั่วไปได้รับรู้ และรับทราบผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ

๙.๒ อบรมและถ่ายทอดความรู้การใช้สารเคมีพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส อย่างถูกต้องและปลอดภัย ให้กับเกษตรกรผู้ปลูกพืชตามที่ได้กำหนดไว้ในประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ และสามารถป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

๙.๓ ทดสอบความรู้ เกษตรกรที่มีความประสงค์ที่จะใช้สารเคมีพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส ต้องเข้ารับการทดสอบความรู้ และผ่านเกณฑ์การทดสอบที่กรมวิชาการเกษตรกำหนดไว้ จึงจะได้รับสิทธิในการซื้อสารเคมีตามความจำเป็น ซึ่งกำหนดตามชนิดของพืชที่ปลูก พื้นที่ปลูก และปริมาณที่กำหนด

๙.๔ ส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน แนะนำส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับเกษตรกรในการควบคุมศัตรูพืชหลากหลายวิธี เพื่อลดปริมาณการใช้สารเคมี เช่น วิธีกลเป็นการใช้แรงงานคน การใช้เครื่องทุ่นแรง ใช้วัสดุคลุมดิน วิธีเขตกรรม ได้แก่ การปลูกพืชคลุมดิน การปลูกพืชหมุนเวียน การปลูกพืชแซม การใช้อัตราเมล็ดพันธุ์พืชที่ปลูกสูงกว่าปกติ และใส่ปุ๋ยที่ถูกต้องและเหมาะสม การป้องกันกำจัดโดยชีววิธี เป็นการนำสิ่งมีชีวิตมาควบคุมศัตรูพืช การใช้สารเคมี ซึ่งเป็นวิธีที่เกษตรกรนิยมใช้กันมาก

เพราะสะดวกรวดเร็ว แต่ต้องใช้อย่างถูกต้อง ไม่เป็นอันตรายต่อผู้ใช้ ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการผลิตพืชอย่างปลอดภัยในระบบ GAP และเกษตรอินทรีย์

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑๐.๑ เกษตรกรได้รับรู้มาตรการจำกัดการใช้สารเคมีทั้ง ๓ ชนิด
- ๑๐.๒ เกษตรกรที่มีความจำเป็นต้องใช้สารเคมีพาราควอต โกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส มีความรู้และสอบผ่านเกณฑ์ในการใช้สารเคมีทั้ง ๓ ชนิด โดยคำนึงถึงความถูกต้องและความปลอดภัยจากการใช้สารเคมีในการปฏิบัติงานในพื้นที่ทางการเกษตรทั้งของตน และพื้นที่ใกล้เคียง
- ๑๐.๓ เกษตรกรที่เข้าร่วมมาตรการจำกัดการใช้สารเคมีทั้ง ๓ ชนิด ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- ๑๐.๔ เกษตรกรใช้การกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสาน สามารถลดปริมาณการใช้สารเคมีทางการเกษตรในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช ส่งผลดีต่อสุขภาพของเกษตรกร ผู้บริโภค และได้ผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๑๑. ผู้รับผิดชอบ / ผู้ประสานงาน

- ๑๐.๑ นายทวีพงศ์ สุวรรณโร ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒-๙๔๐๖๑๘๐
หมายเลขโทรสาร ๐๒-๖๔๐๖๑๘๐
E-mail -
- ๑๐.๒ นางพัชรมณฑิ์ ศิริเลิศวิมล ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการสารเคมีป้องกันและกำจัดศัตรูพืช
กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย
หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒-๕๖๑๒๑๓๔
หมายเลขโทรสาร ๐๒-๕๖๑๒๑๓๔
E-mail cpmp07@gmail.com
- ๑๐.๓ นายวรวิฑูมิ อ้อยหวาน ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนานวัตกรรมการผลิต
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒-๕๗๙๓๙๒๖
หมายเลขโทรสาร ๐๒-๙๔๐๕๗๒๐
E-mail -
- ๑๐.๔ นางอาภัสสิริ จันทร์โรทัย ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีการฝึกอบรม
หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒-๕๗๙๓๘๓๙
หมายเลขโทรสาร ๐๒-๕๗๙๓๘๓๙
E-mail -
- ๑๐.๕ นางสาววรรณ อังสิทธิ์ ผู้อำนวยการกลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒-๕๗๙๕๕๑๙
หมายเลขโทรสาร ๐๒-๕๗๙๕๕๑๙
E-mail agritech.pr@gmail.com

ขั้นตอนเตรียมการ

ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้

การสร้างการรับรู้ในสาระสำคัญของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เกี่ยวกับมาตรการจำกัดการใช้สารเคมี ๓ ชนิด ได้แก่ พาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส ทั้ง ๕ ฉบับ มีรายละเอียดที่สำคัญซึ่งนักส่งเสริมการเกษตรจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจ เพื่อนำไปสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้รับทราบ และสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ซึ่งสามารถจำแนกกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องตามประกาศดังกล่าวได้เป็น ๕ กลุ่ม ได้แก่ เกษตรกร ผู้รับจ้างพ่นสารเคมี ผู้ผลิตและผู้นำเข้าสารเคมี ผู้จำหน่ายสารเคมี และพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรรับผิดชอบหลักเฉพาะเกษตรกรผู้ใช้ (ข้าวโพด มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน ไม้ดอก ไม้ผล พืชไร่) การยางแห่งประเทศไทยรับผิดชอบเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทรายรับผิดชอบเกษตรกรผู้ปลูกอ้อย กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบในส่วนของผู้รับจ้างพ่นสารเคมี ผู้ผลิตและผู้นำเข้าสารเคมี รวมถึงผู้จำหน่ายสารเคมี ส่วนพนักงานเจ้าหน้าที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล)

๑. การสร้างการรับรู้สำหรับเจ้าหน้าที่

๑.๑ ส่งหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อแจ้งให้เกษตรจังหวัดประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทั้ง ๕ ฉบับ ให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกร

๑.๒ ประชุมทางไกลผ่านระบบ video conference วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ เวลา ๑๐.๐๐ น. เกษตรจังหวัดและเกษตรอำเภอรับฟังที่ห้องประชุมสำนักงานเกษตรจังหวัด ส่วนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรรับฟังผ่าน SSNET กรมส่งเสริมการเกษตร

๑.๓ เกษตรจังหวัดนำเรื่องแจ้งที่ประชุมหัวหน้าส่วนราชการจังหวัด COO และ CO จังหวัด

๑.๔ เกษตรอำเภอนำเรื่องแจ้งหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ แจ้งที่ประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

๑.๕ เกษตรตำบลประสานงาน ศพก. อกม. และให้เกษตรกรประชาสัมพันธ์ต่อ

๒. การประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารมาตรการจำกัดการใช้สารเคมี ๓ ชนิด เป็นการสื่อสารสร้างความรู้ ความเข้าใจ กับกลุ่มเป้าหมาย คือ เกษตรกร ถึงข้อกำหนด ข้อจำกัด และวิธีการปฏิบัติตนของเกษตรกร โดยใช้ช่องทางสื่อสารระดับมวลชนและระดับพื้นที่ ใช้สื่อผสมผสาน เพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้ง ๕ ฉบับ มีประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรหลายประการ ซึ่งนักส่งเสริมการเกษตร จะต้องทราบ รวมทั้งแจ้งให้เกษตรกรทราบและตระหนักในข้อกำหนดดังกล่าว ดังนี้

๒.๑ ประเด็นประชาสัมพันธ์

๒.๑.๑ ความรู้เกี่ยวกับสารเคมี ๓ ชนิด ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑) ข้อกำหนดที่เกษตรกรควรรู้ตามประกาศจำกัดการใช้สารเคมี ๓ ชนิด

๒) ข้อจำกัดการใช้สารเคมี ๓ ชนิดตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓) ข้อกำหนดที่ผู้รับจ้างพ่นสารควรรู้ตามประกาศจำกัดการใช้สารเคมี ๓ ชนิด

๔) รู้จักสารเคมี ๓ ชนิด การออกฤทธิ์ วิธีการใช้อย่างถูกต้อง

- ๕) การใช้สารเคมีทางการเกษตรที่ถูกต้องและปลอดภัย
- ๖) แนะนำวิธีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM)
- ๗) ตัวอย่างความสำเร็จในการส่งเสริมการทำเกษตรตามระบบ GAP/อินทรีย์

๒.๑.๒ การสร้างการรับรู้ Timeline เพื่อให้เกษตรกรใช้สารเคมี ๓ ชนิด ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ๑) ขั้นตอนการปฏิบัติของเกษตรกรตามมาตรการจำกัดการใช้สารเคมี ๓ ชนิด
- ๒) การเร่งรัดการขึ้นทะเบียนเกษตรกร สร้างความเข้าใจขั้นตอน ตามมาตรการจำกัดการใช้สารเคมี ๓ ชนิด
- ๓) การรับสมัครเกษตรกร อธิบายระบบการรับสมัคร วิธีการสมัคร และการอำนวยความสะดวกแก่เกษตรกร
- ๔) การถ่ายทอดความรู้ การแนะนำเกษตรกรเลือกช่องทางในการรับการถ่ายทอดความรู้ และกระตุ้นการเรียนรู้ของเกษตรกร
- ๕) การสอวัตความรู้ การเตรียมตัวสอบ วิธีการสอบและการนัดหมายสถานที่สอบ
- ๖) สิทธิการใช้สารเคมี

๒.๒ สื่อและช่องทางประชาสัมพันธ์

๒.๒.๑ ส่วนกลาง: สำนักงานเลขาธิการกรม ดำเนินการ

- ๑) จัดทำข้อมูลข่าวสารสำหรับเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชน ประกอบด้วย ข้อมูลสำหรับสื่อมวลชนข้อมูลถามตอบ (Q&A) ข่าวแจก จัดกิจกรรม Media Meeting
- ๒) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย infographic motion graphic ป้ายประชาสัมพันธ์ และสโปตวิทยุ
- ๓) ช่องทางดาวน์โหลด ข้อมูลข่าวสาร และสื่อประชาสัมพันธ์ ผ่านทางหน้าเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร www.doae.go.th ที่แบนเนอร์ "สื่อประชาสัมพันธ์มาตรการจำกัดการใช้ ๓ สาร" หรือทางลิ้งค์ <https://drive.google.com/drive/folders/1zeZ7s8OILLwtSZ7TqOSqeoSmViXoitX3> และ QR code

๒.๒.๒ สำนักงานเกษตรจังหวัด

- ๑) เกษตรจังหวัดควรนำเรียนหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อทราบถึงความสำคัญของมาตรการจำกัดการใช้สารเคมี ๓ ชนิด และพิจารณาส่งการส่วนราชการต่าง ๆ ร่วมทำงานแบบบูรณาการ
- ๒) เกษตรจังหวัดควรนำประเด็นเข้าสู่การประชุมหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ในระดับจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือในการช่วยประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางของแต่ละหน่วยงาน
- ๓) นักส่งเสริมการเกษตรควรลงพื้นที่ไปพบปะกับพูดคุยกับเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้าใจให้มากที่สุด โดยเฉพาะประเด็นเกี่ยวกับสิ่งที่เกษตรกรจะต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้ได้สิทธิในการใช้สาร

๔) นำสื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ที่กรมส่งเสริมการเกษตรผลิตไปใช้ในการสร้างความเข้าใจกับเกษตรกร โดยเผยแพร่ผ่านสื่อมวลชนในพื้นที่ ส่งสื่อผ่านทางช่องทางไลน์กลุ่มของเกษตรกร ใช้ประกอบการสอน หรือนำสื่อไปแจกจ่ายให้กับเกษตรกรได้อ่านทำความเข้าใจ

๕) ก่อนการทดสอบความรู้ ควรนัดพบเกษตรกรเพื่อทบทวนความเข้าใจของเกษตรกร ซึ่งจะช่วยลดช่องว่างประสิทธิภาพในการสอบของเกษตรกรซึ่งไม่เท่าเทียมกันได้

๖) สำนักงานเกษตรอำเภอควรจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรในพื้นที่ที่มาขึ้นทะเบียน และกำหนดวันทดสอบความรู้ไว้แล้ว เพื่อจะได้แจ้งเตือนให้เกษตรกรมาสอบตามกำหนดนัดหมาย
งบประมาณ : ค่าใช้จ่ายสำหรับจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ และแผ่นพับ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. การขึ้นทะเบียนเกษตรกร

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข

๑.๑ เป็นผู้ประกอบการเกษตร

๑.๒ คราวเรือนเกษตรกร ๑ คราวเรือน จะมีตัวแทนมาขอขึ้นทะเบียนได้เพียง ๑ คน

๑.๓ เกษตรกรผู้ขอขึ้นทะเบียนต้องบรรลุนิติภาวะ และมีสัญชาติไทย กรณีที่เป็นนิติบุคคล จะต้องมีการมอบหมายผู้แทนมาขึ้นทะเบียน

๒. คุณสมบัติเกษตรกรที่สมัครขอใช้สิทธิ์

๒.๑ ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตรเรียบร้อยแล้ว

๒.๒ ปลูกพืชที่อนุญาตให้ใช้สารพาราควอตและไกลโฟเซต ได้แก่ มันสำปะหลัง ข้าวโพด ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล สำหรับสารคลอร์ไพริฟอส ได้แก่ พืชไร่ ไม้ดอก และใช้เฉพาะการกำจัดหนอนเกาะลำต้นในไม้ผล

๒.๓ กรณีผู้ขอสิทธิ์ จะต้องมียุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป

๒.๔ เกษตรกรต้องไม่มีพื้นที่ปลูกอยู่ในพื้นที่ต้นน้ำ และพื้นที่สาธารณะ

๓. การตรวจสอบคุณสมบัติ

๓.๑ กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติเกษตรกรกับฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรว่าครัวเรือน (ทะเบียนบ้าน) เคยขึ้นทะเบียนเกษตรกรในปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๖๑) ในกลุ่มพืชทั้ง ๗ ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย ไม้ดอก และพืชไร่ ของกรมส่งเสริมการเกษตรไว้แล้วหรือไม่ หากไม่พบชื่อในฐานข้อมูลจะมีข้อความไปแจ้งให้เกษตรกรทราบในขั้นตอนการดำเนินงานที่ ๔

๓.๒ ถ้าพบข้อมูลในฐานทะเบียนเกษตรกร ระบบจะตรวจสอบพิกัดที่ตั้งแปลงปลูกที่บันทึกไว้ในระบบทะเบียนเกษตรกร หากไม่พบจะต้องบันทึกพิกัดที่ตั้งแปลงปลูกในระบบทะเบียนเกษตรกรก่อน เสร็จแล้วระบบจะนำไปตรวจสอบกับแผนที่พื้นที่ต้นน้ำ (ตามคำจำกัดความของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

- กรณี ที่ตั้งแปลงปลูกอยู่นอกพื้นที่ต้นน้ำ (มีสิทธิ์) จะมีข้อความไปแจ้งให้เกษตรกรทราบในขั้นตอนการดำเนินงานที่ ๔ ตามแปลงที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้

- กรณี ที่ตั้งแปลงปลูกอยู่ในพื้นที่ต้นน้ำ (ไม่มีสิทธิ์) ซึ่งห้ามใช้ สารเคมีทั้ง ๓ นี้ในการเพาะปลูก ระบบจะแจ้งให้เกษตรกรทราบในขั้นตอนการดำเนินงานที่ ๔ ถ้าหากเกษตรกรจะอุทธรณ์ ให้เข้าสู่กระบวนการอุทธรณ์ (รายละเอียดในขั้นตอนการดำเนินงานที่ ๕)

อนึ่ง เจ้าหน้าที่เกษตรตำบล สามารถตรวจสอบรายชื่อเกษตรกรผู้ปลูกพืชทั้ง ๖ กลุ่ม/ชนิด นี้ได้จาก รายงานในระบบทะเบียนเกษตรกร สำหรับใช้วางแผนการทำงานและประชาสัมพันธ์

๔. การสมัคร และเลือกช่องทางการเรียนรู้

๔.๑ สมัครเลือกช่องทางการเรียนรู้ จาก “ระบบจำกัดการใช้สารเคมี ๓ ชนิด” (เว็บไซต์ <https://chem.doae.go.th>) หรือแอปพลิเคชันสมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัล (Farmbook)

๔.๑.๑ กรณีที่เกษตรกรดำเนินการได้เองผ่านระบบ โดยใช้สมาร์ตโฟน และคอมพิวเตอร์

๔.๑.๒ กรณีที่เกษตรกรไม่สามารถดำเนินการได้เอง ให้สำนักงานเกษตรอำเภอทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรที่ไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง

๔.๒ กรณีเกษตรกรขาดคุณสมบัติ

๔.๒.๑ หากเกษตรกรยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ สามารถติดต่อขอขึ้นทะเบียนเกษตรกรก่อน

๔.๒.๒ หากพื้นที่ปลูกอยู่ในพื้นที่ต้นน้ำ ให้ดำเนินการขออุทธรณ์เป็นรายแปลงในระบบ (รายละเอียดในขั้นตอนดำเนินงานที่ ๕)

กรณีเกษตรกรที่มีคุณสมบัติครบถ้วน จะผ่านไปสู่นำเมนูหลัก มีให้เลือก ๔ เมนู ได้แก่

เมนู ๑ เข้ารับการอบรมโดยวิทยากร (ครู ข) จากนั้นเลือกสถานที่อบรม วันที่อบรม และเวลาที่ต้องการอบรม

เมนู ๒ การเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)

เมนู ๓ สมัครเข้ารับการทดสอบ จากนั้นเลือกสถานที่สอบ วันที่สอบ และช่วงเวลาที่ต้องการสอบ

เมนู ๔ ไม่ประสงค์เข้ารับการอบรมและทดสอบ

๕. การอุทธรณ์

๕.๑ เกษตรกร

๕.๑.๑ ดำเนินการอุทธรณ์รายแปลงที่ได้รับแจ้งว่าขาดคุณสมบัติในระบบ

๕.๑.๒ ยืนยันการอุทธรณ์ตามรายการในข้อ ๕.๑.๑

๕.๑.๓ ติดตามตรวจสอบสถานะได้จากระบบ หรือสอบถามได้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสำนักงานเกษตรจังหวัด

๕.๒ เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ

๕.๒.๑ รวบรวมคำอุทธรณ์ส่งให้สำนักงานเกษตรจังหวัด

๕.๒.๒ ให้ความเห็นหรือข้อมูลประกอบการพิจารณา

๕.๒.๓ ติดตามผลการอุทธรณ์จากระบบของจังหวัด

๕.๓ เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด

๕.๓.๑ สำนักงานเกษตรจังหวัดรวบรวมคำอุทธรณ์จากอำเภอเข้าสู่ระบบอุทธรณ์เสนอคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.)

๕.๓.๒ การพิจารณาคำอุทธรณ์ของคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด ถือเป็นขั้นสูงสุด

๕.๓.๓ สำนักงานเกษตรจังหวัดบันทึกผลการพิจารณาในระบบ

๖. เข้ารับการอบรมโดยวิทยากร (ครู ข) เริ่ม ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

๖.๑ หลักสูตร: ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม ประมาณ ๕ ชั่วโมง ประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ

๖.๑.๑ มาตรการจำกัดการใช้วัตถุอันตราย ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๖.๑.๒ อันตรายจากการใช้วัตถุอันตราย ความเป็นพิษต่อร่างกาย และสุขภาพ ผลจากวัตถุอันตราย การใช้วัตถุอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

๖.๒ การเตรียมสถานที่ อุปกรณ์ และกำหนดการอบรม

๖.๒.๑ กรมส่งเสริมการเกษตรจะดำเนินการจัดสรรเครื่องกระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตแบบไร้สายให้แก่สำนักงานเกษตรอำเภอตามความจำเป็น เพื่อใช้สำหรับการอบรมและทดสอบความรู้เกษตรกรหลังการอบรม

๖.๒.๒ สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการ

๑) คัดเลือกสถานที่อบรม วันที่อบรม โดยพิจารณาตามความเหมาะสม ซึ่งสามารถประมาณการจากจำนวนผู้มีคุณสมบัติในอำเภอจากระบบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- สถานที่อบรม **ไม่น้อยกว่า ๑ แห่งต่อหนึ่งอำเภอ** ซึ่งสถานที่อบรมควรสะดวกต่อการเดินทาง มีพื้นที่เพียงพอสำหรับรองรับเกษตรกรที่เข้ารับการอบรม

- จำนวนวันจัดอบรม **ไม่น้อยกว่า ๑ วันต่อสัปดาห์**

๒) บันทึกข้อมูลสถานที่อบรม ได้แก่ ชื่อสถานที่ ที่ตั้ง และพิกัด รวมถึงวันที่จะจัดอบรมและใน “ระบบจำกัดการใช้สารเคมี ๓ ชนิด” (เว็บไซต์ <https://chem.doae.go.th>) **ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป**

๓) สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการจัดอบรมได้ตามความเหมาะสมของจำนวนเกษตรกร พื้นที่ และอุปกรณ์

๖.๓ ขั้นตอนการฝึกอบรม

๖.๓.๑ ก่อนเริ่มฝึกอบรมสำนักงานเกษตรอำเภอตรวจสอบรายชื่อผู้ที่เข้าอบรมได้จากระบบ

๖.๓.๒ ให้ผู้เข้าอบรมเซ็นชื่อในใบที่พิมพ์จากระบบเพื่อยืนยันการเข้าอบรมในวันที่จัดอบรม

๖.๓.๓ ดำเนินการฝึกอบรม

๖.๔ หลังอบรมเสร็จสิ้น แจ้งเกษตรกรเข้ารับการสอบ

๖.๔.๑ กรณีสถานที่ฝึกอบรม พร้อมสำหรับการสอบ หลังการฝึกอบรมในวันเดียวกัน แจ้งให้เกษตรกรเข้ารับการทดสอบ ณ สถานที่ฝึกอบรม (รายละเอียดตามขั้นตอนการดำเนินงานที่ ๘)

๖.๔.๒ กรณีสถานที่ฝึกอบรม ไม่พร้อมสำหรับการสอบ หลังการฝึกอบรมในวันเดียวกัน แจ้งให้เกษตรกรสมัครเข้ารับการทดสอบ เพื่อให้เกษตรกรเลือกสถานที่สอบ (รายละเอียดตามขั้นตอนการดำเนินงานที่ ๘)

๖.๕ รายงานผลการฝึกอบรม : เมื่อการอบรมเสร็จสิ้น บันทึกจำนวนผู้เข้ารับการอบรมในระบบ
งบประมาณ : ค่าใช้จ่ายสำหรับจัดอบรมเกษตรกร

๗. การเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)

๗.๑ วิชา “การใช้สารเคมีพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส”

เนื้อหาสำหรับการเรียนรู้ แบ่งเป็น ๙ เรื่อง สื่อเรียนรู้มีความยาว ๖๐ นาที เนื้อหาประกอบด้วย

๗.๑.๑ มาตรการจำกัดการใช้วัตถุอันตราย ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๗.๑.๒ อันตรายจากการใช้วัตถุอันตราย ความเป็นพิษต่อร่างกาย สุขภาพ และสิ่งแวดล้อม

๗.๑.๓ การรักษาเบื้องต้น เมื่อได้รับอันตรายจากการใช้สารเคมี

๗.๑.๔ ฉลากวัตถุอันตราย

๗.๑.๕ การใช้สารกำจัดศัตรูพืชพาราควอต และไกลโฟเซตอย่างถูกต้อง

๗.๑.๖ การใช้สารคลอร์ไพริฟอสอย่างถูกต้อง

๗.๑.๗ การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายของสารพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส

ที่ถูกต้องและเหมาะสม

๗.๑.๘ วัตถุประสงค์ “วิธีการพ่นสารกำจัดวัชพืชมพาราควอตและไกลโฟเซตอย่างถูกต้อง และ

ปลอดภัย”

๗.๑.๙ วัตถุประสงค์ “วิธีการพ่นสารกำจัดแมลงคลอร์ไพริฟอสอย่างถูกต้อง และปลอดภัย”

๗.๒ วิธีการเข้ารับการเรียนรู้

๗.๒.๑ เข้าสู่เว็บไซต์การเรียนรู้ได้จาก เว็บไซต์ <https://elearning.doae.go.th>

๗.๒.๒ เมื่อเรียนครบวิชาแล้ว จะมีแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อประเมินความรู้หลังเรียน

๗.๒.๓ เมื่อเรียนรู้ครบทุกเรื่อง และทดลองทำแบบทดสอบหลังเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ระบบจะเชื่อมต่อไปยังหัวข้อ “สมัครเข้ารับการทดสอบ” (รายละเอียดตามขั้นตอนการดำเนินงานที่ ๘)

๗.๒.๔ เมื่อเรียนรู้ครบทุกเรื่อง และทำแบบทดสอบหลังเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้แจ้งเกษตรกร "ทำแบบประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)" ซึ่งเป็นแบบสอบถามออนไลน์ เพื่อจะได้นำข้อมูลมาประมวลผลสรุป และรายงานผลการถ่ายทอดความรู้ผ่านระบบดังกล่าวต่อไป

๘. การสมัครเข้ารับการทดสอบ

๘.๑ ระบบการสอบ

เป็นแบบออนไลน์ผ่านอินเทอร์เน็ต พัฒนาโดยกรมวิชาการเกษตร เกษตรกรต้องเข้าสู่ “ระบบจำกัดการใช้สารเคมี ๓ ชนิด” (เว็บไซต์ <https://chem.doae.go.th>) โดยเกษตรกรทุกรายที่มีสิทธิ์สอบต้องทดสอบความรู้ ณ สถานที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด หรือหน่วยงานอื่นกำหนดเท่านั้น ผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล แท็บเล็ต หรือ สมาร์ทโฟน

๘.๒ ข้อสอบ

ข้อสอบเป็นแบบถูก-ผิด จำนวน ๒๐ ข้อ ออกโดยกรมวิชาการเกษตร เกษตรกรจะตอบผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล แท็บเล็ต หรือ สมาร์ทโฟน ข้อสอบจะถูกสุ่มมาจากระบบเป็นชุด ๆ ละ ๒๐ ข้อ ซึ่งของแต่ละสถานที่ และแต่ละรอบของการสอบจะเป็นข้อสอบชุดเดียวกัน เมื่อตอบครบ ๒๐ ข้อ ระบบจะตรวจความถูกต้อง และแสดงผลการสอบทันที โดยเกณฑ์การผ่านสอบอยู่ที่ร้อยละ ๗๕ หรือ ๑๕ ข้อ ซึ่งผลการทดสอบจะมี ๒ กรณี ดังนี้

- กรณีสอบผ่าน ระบบจะบันทึกในฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร โดยอัตโนมัติ ว่าเกษตรกรรายนี้ผ่านการทดสอบเรียบร้อยแล้ว มีสิทธิ์ซื้อ และใช้สารเคมีทั้ง ๓ ชนิด

- กรณีสอบไม่ผ่าน เกษตรกรมีสิทธิ์เข้ารับการทดสอบใหม่ในช่วงเวลาของการสอบนั้น อีก ๑ รอบ โดยก่อนการทดสอบจะต้องเรียนรู้จากวิดีโอที่แนบ ซึ่งใช้เวลาประมาณ ๓๐ นาที และหากยังไม่ผ่านการทดสอบ เกษตรกรต้องเข้าสู่ “ระบบจำกัดการใช้สารเคมี ๓ ชนิด” (เว็บไซต์ <https://chem.doae.go.th>) เพื่อเข้าไปเลือกสถานที่ วัน และช่วงเวลาที่จะสอบใหม่อีกครั้ง

๘.๓ การเตรียมสถานที่ อุปกรณ์ และกำหนดการสอบ

๘.๓.๑ กรมส่งเสริมการเกษตรจะดำเนินการจัดสรรเครื่องกระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตแบบไร้สายให้แก่สำนักงานเกษตรอำเภอตามความจำเป็น เพื่อใช้สำหรับการทดสอบ

๘.๓.๒ สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการ

๑) พิจารณาคัดเลือกสถานที่สอบ วันที่สอบ และช่วงเวลาทดสอบ โดยพิจารณาตามความเหมาะสม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- สถานที่สอบ ไม่น้อยกว่า ๑ แห่งต่อหนึ่งอำเภอ ซึ่งสถานที่ทดสอบควรสะดวกต่อการเดินทาง และมีพื้นที่เพียงพอสำหรับรองรับเกษตรกรที่เข้ารับการสอบ และมีสัญญาณอินเทอร์เน็ต สำหรับใช้อุปกรณ์การสอบ

- จำนวนวันที่จัดสอบ ตามความเหมาะสมสอดคล้องกับเป้าหมายแต่ละพื้นที่

๒) บันทึกข้อมูลสถานที่สอบ ได้แก่ ชื่อสถานที่ ที่ตั้ง และพิกัด รวมถึงวันที่จะจัดสอบ และช่วงเวลาทดสอบในระบบ “ระบบจำกัดการใช้สารเคมี ๓ ชนิด” (เว็บไซต์ <https://chem.doae.go.th>) ตั้งแต่วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

๓) แนวทางดำเนินการ สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการจัดการทดสอบ ดังนี้

- จัดการทดสอบให้ผู้สมัครสอบที่เลือกเมนู ๒ การเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning) และเมนู ๓ (สมัครเข้ารับการสอบ) เริ่มดำเนินการสอบตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

- จัดการทดสอบให้ผู้เข้ารับการอบรม (เลือกเมนู ๑) ในวันเดียวกัน หลังฝึกอบรม ณ สถานที่อบรม หรือแจ้งเกษตรกรสมัครเข้ารับการทดสอบตามข้อ ๖.๔ เริ่มดำเนินการสอบตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๒

๘.๓.๓ สำนักงานเกษตรอำเภอดำเนินการจัดการทดสอบความรู้เกษตรกรได้ตามความเหมาะสม ตามวัน เวลา สถานที่ และจำนวนเกษตรกรที่สมัครเข้าสอบ

๘.๔ ขั้นตอนการสอบ

๘.๔.๑ ก่อนเริ่มการสอบสำนักงานเกษตรอำเภอตรวจสอบรายชื่อผู้ที่จะเข้ารับการทดสอบได้จาก “ระบบจำกัดการใช้สารเคมี ๓ ชนิด” (เว็บไซต์ <https://chem.doae.go.th>)

๘.๔.๒ ให้พิมพ์ใบเซ็นชื่อผู้ที่มีสิทธิ์สอบในรุ่นนั้น ๆ ให้ผู้เข้าสอบเซ็นชื่อเพื่อยืนยันการเข้าสอบในวัน และเวลาที่จัดสอบ

๘.๔.๓ เจ้าหน้าที่ผู้คุมสอบ ชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการทำข้อสอบ เกณฑ์การสอบ และวิธีปฏิบัติในกรณีสอบผ่าน และสอบไม่ผ่าน

๘.๔.๔ เกษตรกร login เข้าสู่ระบบการสอบ (เว็บไซต์ <https://chem.doae.go.th>) โดยใช้เลขประจำตัวประชาชน ผ่านอุปกรณ์ที่เจ้าหน้าที่จัดเตรียมไว้ให้ หรืออุปกรณ์ส่วนตัวของเกษตรกร (เจ้าหน้าที่ควรตรวจสอบเลขบัตรประชาชนที่ใช้เข้าสู่ระบบ กับผู้ที่ทำการทดสอบ เพื่อป้องกันการสอบแทน) และเจ้าหน้าที่บันทึกรหัสผู้คุมสอบ

๘.๔.๕ เกษตรกรกรลงมือทำข้อสอบ

๘.๔.๖ เมื่อเกษตรกรทำสอบเสร็จแล้ว กรณีผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ถือเป็นอันเสร็จสิ้นกระบวนการทดสอบ กรณีไม่ผ่านเกณฑ์ ดูข้อ ๘.๒

๘.๕ รายงานผลการสอบ

เมื่อการสอบเสร็จสิ้น บันทึกจำนวนผู้เข้าสอบในระบบ <https://chem.doae.go.th>
งบประมาณ : สำหรับจัดซื้อเครื่องกระจายสัญญาณอินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (Access point)

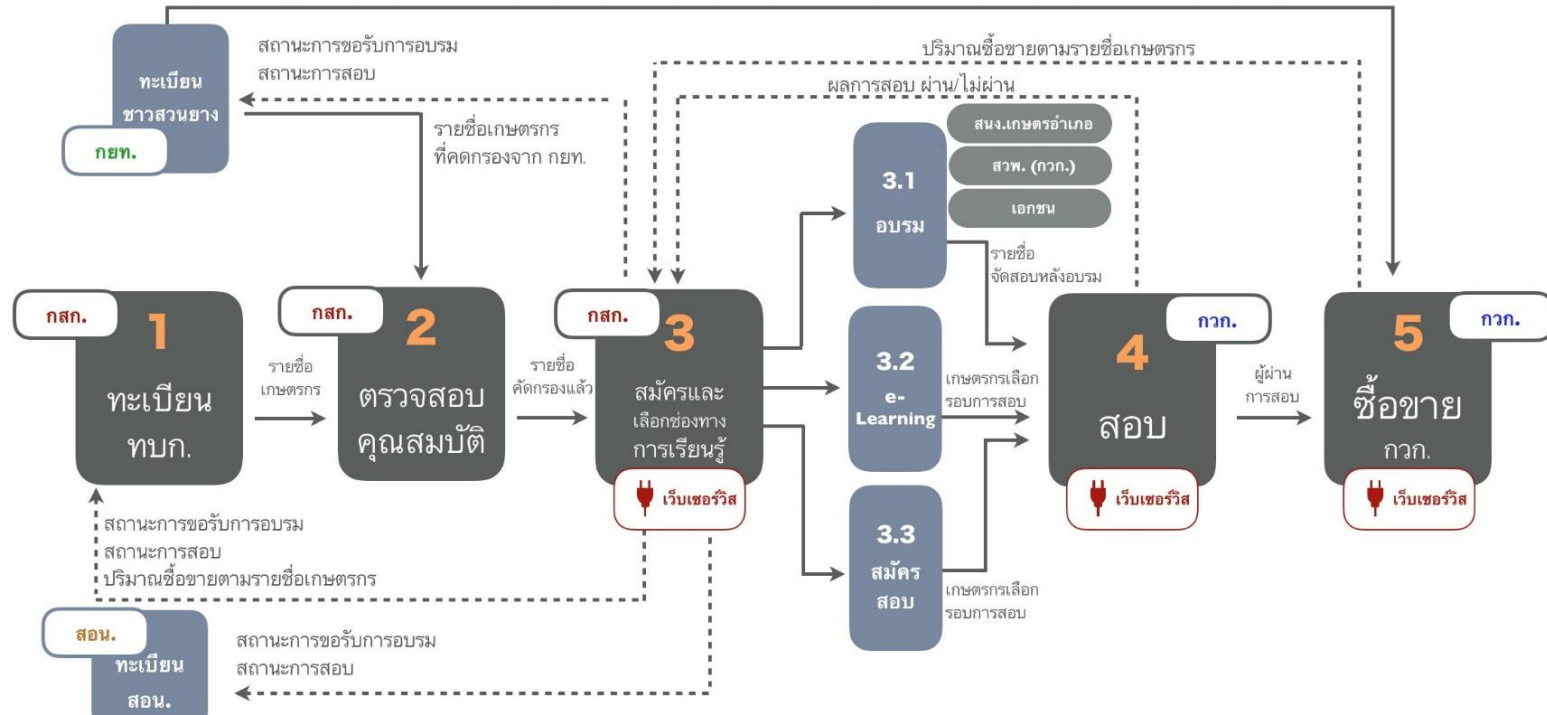
๙. ไม่ประสงค์เข้ารับการอบรมและทดสอบ

กรณีเกษตรกรผู้เลือกช่องทางนี้ หมายความว่า เกษตรกรได้รับรู้ตามมาตรการจำกัดการใช้สารเคมีพาราควอต โกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส แต่ไม่มีความประสงค์เข้ารับการอบรมและการทดสอบ รวมถึงไม่มีความประสงค์ที่จะใช้สารเคมีทั้ง ๓ ชนิด ดังกล่าว

กระบวนการทำงานของระบบการใช้สารเคมี ตามมาตรการจำกัดการใช้วัตถุอันตราย

การขออนุญาต ใช้สารเคมีตามมาตรการจำกัดการใช้สารอันตราย เริ่มบังคับใช้ วันที่ 20 ตุลาคม 2562

1.ทะเบียนเงินไซ ทบก./ชาวสวนยางฯ

- ทะเบียนเกษตรกร รว 7.2 ล้านครัวเรือน หรือ 18 ล้านคน
- เกษตรกรผู้ปลูกอ้อย รว 4.7 แสนคน
- ทะเบียนเกษตรกรชาวสวนยาง รว 2 แสน
- พืชเป้าหมายระยะแรก ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อ้อย มันสำปะหลัง และไม้ผล

2.ตรวจสอบคุณสมบัติ

- ขึ้นทะเบียนแล้ว ทั้งหัวหน้าและสมาชิก
- แปลงปลูกอยู่นอกเหนือพื้นที่ดินน้ำ
 - ตรวจสอบจากผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัล
 - ตรวจสอบกับแผนที่ข้อมูลชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (watershed) กรมทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

3. สมัครและเลือกช่องทางการเรียนรู้

- เกษตรกรตรวจสอบข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร และแปลงกิจกรรมการเกษตร ปี 2561
- เกษตรกรอุทธรณ์และติดตามสถานะตามแปลงที่ขอลุทธิ
- เกษตรกรสมัครการเข้ารับการเรียนรู้ โดยเลือกจากช่องทาง 3 ช่องทาง
 - จองการอบรมกับวิทยากร ครู ช.
 - เรียน e-Learning กับกรมส่งเสริมการเกษตร
 - สมัครสอบและเรียนรู้ผ่าน Video 30 นาที
- สนง.กษอ.จัดอบรมการอบรม

4.การสอบ

- ผ่านระบบออนไลน์
- ศูนย์สอบ สนง.กษอ. ศูนย์ฝึกออาชีพ และเครือข่าย ฯลฯ
- นวก.กสก.คุมสอบ
- สนง.กษอ.จัดอบรมการสอบ

5.การซื้อขายสารเคมี

- ผ่านการสอบแล้ว
- โควต้าตามเอกสารสิทธิ์ที่ดิน
- แยกตามชนิดพืช
- ผู้ประกอบการหรือร้านค้า
- ยืนยันตัวตนของเกษตรกร

ตารางสรุปกระบวนการทำงานของระบบการใช้สารเคมี ตามมาตรการจำกัดการใช้วัตถุอันตราย
(เฉพาะเกษตรกรที่ปลูก ข้าวโพด มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน พืชไร่ ไม้ดอก และไม้ผล)

ขั้นตอน/กิจกรรม	ช่องทาง/สถานที่ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลาดำเนินการ
๑. การขึ้นทะเบียนเกษตรกร			
- การขึ้นทะเบียนเกษตรกร	- แอปพลิเคชันสมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัล (Farmbook) - สำนักงานเกษตรอำเภอ	กรมส่งเสริมการเกษตร	ตลอดเวลา
๒. การตรวจสอบคุณสมบัติ			
- ตรวจสอบทะเบียนเกษตรกร	- เว็บไซต์ https://chem.doae.go.th - แอปพลิเคชันสมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัล (Farmbook)	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป
- ตรวจสอบพื้นที่ห้ามใช้ พื้นที่ต้นน้ำ	- เว็บไซต์ https://chem.doae.go.th - แอปพลิเคชันสมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัล (Farmbook)	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป
๓. การรับสมัคร และเลือกช่องทางการเรียนรู้			
- สมัครเลือกช่องทางการเรียนรู้	- เว็บไซต์ https://chem.doae.go.th - แอปพลิเคชันสมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัล (Farmbook) - สำนักงานเกษตรอำเภออำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรที่ไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป
- การอุทธรณ์	- เว็บไซต์ https://chem.doae.go.th - แอปพลิเคชันสมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัล (Farmbook)	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป
- เข้ารับการอบรมโดยวิทยากร (ครู ข)	สถานที่ วัน และเวลาตามแต่ละหน่วยงานจัด	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป
- การเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)	- เว็บไซต์ https://elearning.doae.go.th	กรมส่งเสริมการเกษตร	๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป
- การสมัครเข้ารับการทดสอบ	สถานที่ วัน และเวลาตามแต่ละหน่วยงานจัด	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป
๔. การทดสอบ			
- ระบบการทดสอบ	ระบบการสอบของกรมวิชาการเกษตร	กรมวิชาการเกษตร	๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป
- การทดสอบ	สถานที่ วัน และเวลาตามแต่ละหน่วยงานจัด	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป
๕. ระบบขายสารเคมี			
	ระบบซื้อ-ขายสาร กรมวิชาการเกษตร	กรมวิชาการเกษตร	ตุลาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

หมายเหตุ กิจกรรมในขั้นตอนที่ ๑ - ๔ สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา และอ้อย ดำเนินการโดยการยางแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ตามลำดับ

ขั้นตอนการติดตามประเมินผลและรายงาน

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามมาตรการจำกัดการใช้สารเคมี เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานเสนอกรมส่งเสริมการเกษตรทราบ และใช้เป็นข้อมูลประกอบในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อติดตามประเมินผลการอบรมในห้องเรียนโดยวิทยากร (ครู ข)
๒. เพื่อติดตามประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ e-learning
๓. เพื่อติดตามประเมินผลการทดสอบความรู้
๔. สำนักรวความพึงพอใจของเกษตรกร

กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนการปลูกพืชกับกรมส่งเสริมการเกษตรที่เข้ารับการอบรมและหรือทดสอบความรู้ตามมาตรการจำกัดการใช้สารเคมี ได้แก่

๑. เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพด มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล ที่ลงทะเบียน เข้ารับการอบรมและ/หรือทดสอบความรู้เพื่อขอใช้สิทธิ์ซื้อสารกำจัดวัชพืช พาราควอตและไกลโฟเซต
๒. เกษตรกรผู้ปลูกพืชไร่ ไม้ดอก และไม้ผล ที่ลงทะเบียนเข้ารับการอบรมและ/หรือทดสอบความรู้เพื่อขอใช้สิทธิ์ซื้อสารกำจัดแมลง คลอร์ไพริฟอส

ประเด็นการติดตาม

๑. การอบรมเกษตรกรโดยวิทยากร (ครู ข)
๒. การทดสอบความรู้เกษตรกร
๓. การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ e-learning
๕. ความพึงพอใจของเกษตรกร

ผู้รับผิดชอบ

กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย กองแผนงาน สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร ศูนย์ปฏิบัติการ สำนักงานเกษตรจังหวัด

บทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน

เป้าหมาย สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตร ๖ หน่วยงาน ศูนย์ปฏิบัติการ ๕๐ ศูนย์ สำนักงานเกษตรจังหวัด ๗๗ จังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ ๘๘๒ อำเภอ

๔.๑. สำนักงานส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตร ๖ หน่วยงาน

- ๑) เป็นศูนย์อำนวยการในส่วนภูมิภาค จัดตั้ง war room ระดับเขต ทำหน้าที่ประสานงานกับกรมส่งเสริมการเกษตร
- ๒) ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานแก่เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัด และระดับอำเภอ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- ๓) ร่วมวางแผนดำเนินการและอำนวยความสะดวกให้แก่สำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ ทั้งด้านวิชาการและการจัดการ
- ๔) ติดตาม ประเมิน และรายงานผลการดำเนินงานให้แก่กรมส่งเสริมการเกษตร

๔.๒ ศูนย์ปฏิบัติการ ๕๐ ศูนย์

- ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับมาตรการจำกัดการใช้สารเคมีให้แก่เจ้าหน้าที่และเกษตรกร
- ๒) ร่วมวางแผนดำเนินการและอำนวยความสะดวกให้กับสำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอ ทั้งด้านวิชาการและการจัดการ
- ๓) สนับสนุนเจ้าหน้าที่วิทยากร (ครู ข) แก่สำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อช่วยในการอบรมและทดสอบ
- ๔) สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ

๔.๓ สำนักงานเกษตรจังหวัด ๗๗ จังหวัด

- ๑) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เกี่ยวกับมาตรการจำกัดการใช้แก่เจ้าหน้าที่ เกษตรกร และหน่วยงานอื่น ๆ
- ๒) ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานแก่เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- ๓) สนับสนุนเจ้าหน้าที่วิทยากร (ครู ข) แก่สำนักงานเกษตรอำเภอเพื่อช่วยในการจัดสอบและอบรม
- ๔) กำกับดูแลการดำเนินงานอบรมและทดสอบ ของสำนักงานเกษตรอำเภอ ให้เป็นไปตามแผน
- ๕) สำนักงานเกษตรจังหวัดรวบรวมคำอุทธรณ์จากอำเภอเข้าสู่ระบบอุทธรณ์ เสนอคณะกรรมการพัฒนากิจการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) เพื่อพิจารณาคำอุทธรณ์ และบันทึกผลการพิจารณาคำอุทธรณ์ในระบบ

๔.๔ สำนักงานเกษตรอำเภอ

- ๑) ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้เกี่ยวกับมาตรการจำกัดการใช้สารทั้ง ๓ ชนิด แก่เกษตรกร และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร หรือการยางแห่งประเทศไทย
- ๒) อำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรในการรับสมัคร และเลือกช่องทางรับความรู้ ในกรณีที่เกษตรกรไม่สามารถสมัครได้ด้วยตนเองจากระบบออนไลน์
- ๓) รวบรวมคำอุทธรณ์ส่งให้สำนักงานเกษตรจังหวัด ให้ความเห็นหรือข้อมูลประกอบการพิจารณา และติดตามผลการอุทธรณ์จากระบบของจังหวัด
- ๔) พิจารณาคัดเลือกสถานที่อบรม วันที่อบรม และจำนวนผู้เข้าอบรม โดยพิจารณาตามความเหมาะสม และบันทึกลงระบบ

- ๕) พิจารณาคัดเลือกสถานที่สอบ วันที่สอบ ช่วงเวลาทดสอบ และจำนวนผู้เข้าสอบ โดยพิจารณาตามความเหมาะสม และบันทึกลงระบบ
- ๖) ดำเนินการจัดการอบรมเกษตรกรตามหลักสูตรที่กำหนด
- ๗) ดำเนินการจัดการทดสอบเกษตรกร ตามเงื่อนไขที่กำหนด

ภาคผนวก

๑. แผนการถ่ายทอดความรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-learning)

ชุดการเรียนรู้สำหรับผู้ใช้งานสารเคมีพาราควอต โกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส

๑. ชื่อวิชา : การใช้สารเคมีพาราควอต โกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส

๒. กลุ่มเป้าหมาย : เกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) การใช้สารเคมีพาราควอต โกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส

๓. ระยะเวลา : สื่อเรียนรู้มีความยาว ๖๐ นาที

๔. วัตถุประสงค์

๔.๑ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ เรื่องวัตถุอันตราย ได้แก่ ชนิดพืช / พื้นที่ที่สามารถใช้สารเคมีข้อห้ามต่าง ๆ

๔.๒ เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ และเกิดความตระหนักเกี่ยวกับการใช้สารเคมีให้ถูกต้อง และปลอดภัย และเห็นถึงอันตรายที่เกิดจากการใช้ผิดวิธี ที่เกิดขึ้นกับตัวเกษตรกรผู้ใช้สารเคมี

๔.๓ เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้สารเคมีได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ

๕. ประเด็นเนื้อหา

จำนวน ๓ หมวด ๙ เรื่อง

หมวดที่ ๑ มาตรการจำกัดการใช้วัตถุอันตราย ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑ เรื่อง คือ

๑) เรื่องมาตรการจำกัดการใช้วัตถุอันตราย ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมวดที่ ๒ อันตรายจากการใช้วัตถุอันตราย ความเป็นพิษต่อร่างกายและสุขภาพ จำนวน ๒ เรื่อง คือ

๑) เรื่องอันตรายจากการใช้วัตถุอันตราย ความเป็นพิษต่อร่างกายและสุขภาพ

๒) เรื่องการรักษาเบื้องต้นเมื่อได้รับอันตรายจากการใช้สารเคมี

หมวดที่ ๓ การใช้วัตถุอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย จำนวน ๖ เรื่อง คือ

๑) เรื่องฉลากวัตถุอันตรายและการเลือกซื้อสารเคมี

๒) เรื่องการใช้สารเคมีพาราควอตและ โกลโฟเซตอย่างถูกต้อง

๓) เรื่องการใช้สารเคมีคลอร์ไพริฟอสอย่างถูกต้อง

๔) เรื่องการใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายของสารเคมีพาราควอต โกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส ที่ถูกต้องและเหมาะสม

๕) เรื่องวิธีการพ่นสารกำจัดวัชพืชพาราควอต และโกลโฟเซตอย่างถูกต้องและปลอดภัย

๖) เรื่องวิธีการพ่นสารกำจัดแมลงคลอร์ไพริฟอสอย่างถูกต้องและปลอดภัย

๖. สื่อการถ่ายทอดความรู้

๖.๑ สื่อวีดิทัศน์ จำนวน ๙ เรื่อง

๖.๒ สื่ออื่นๆ (เพื่อเสริมความรู้ตามความเหมาะสม)

๑) สื่อ PowerPoint

๒) สื่อเอกสาร

๗. แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

กระบวนกรเรียนรู้ / หมวด	เรื่อง	ความยาว (นาที)
ขั้นที่ ๑ ศึกษาข้อมูลรายละเอียดในแผนการถ่ายทอดความรู้เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning)		
ขั้นที่ ๒ ศึกษาเรียนรู้เนื้อหาจากสื่อวีดิทัศน์ จำนวน ๙ เรื่อง โดยใช้ระยะเวลาตามความเหมาะสม ประกอบด้วย		
หมวดที่ ๑ มาตรการจำกัดการใช้วัตถุอันตราย ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑. มาตรการจำกัดการใช้วัตถุอันตราย ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๕.๕๓
หมวดที่ ๒ อันตรายจากการใช้วัตถุอันตราย ความเป็นพิษต่อร่างกาย และสุขภาพ	๒. อันตรายจากการใช้วัตถุอันตราย ความเป็นพิษต่อร่างกาย และสุขภาพ	๔.๓๙
	๓. การรักษาเบื้องต้นเมื่อได้รับอันตรายจากการใช้สารเคมี	๕.๓๙
หมวดที่ ๓ การใช้วัตถุอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย จำนวน ๖ เรื่อง	๔. ฉลากวัตถุอันตรายและการเลือกซื้อสารเคมี	๕.๐๐
	๕. การใช้สารเคมีพาราควอต และไกลโฟเซตอย่างถูกต้อง	๘.๕๑
	๖. การใช้สารเคมีคลอรีนไฟรฟอสอย่างถูกต้อง	๒.๔๖
	๗. การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายของสารเคมีพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอรีนไฟรฟอส ที่ถูกต้องและเหมาะสม	๕.๕๔
	๘. วิธีการพ่นสารกำจัดวัชพืชพาราควอต และไกลโฟเซต อย่างถูกต้องและปลอดภัย	๗.๑๑
	๙. วิธีการพ่นสารกำจัดแมลงคลอรีนไฟรฟอสอย่างถูกต้อง และปลอดภัย	๗.๔๖
ทั้งนี้ สามารถศึกษาเนื้อหาองค์ความรู้เพิ่มเติม ได้จากสื่อ power point เอกสาร และสื่ออื่นๆ ที่อยู่ในระบบโปรแกรม		
ขั้นที่ ๓ ทำแบบทดสอบความรู้หลังเรียนจบเนื้อหาทั้ง ๙ เรื่อง จำนวน ๒๐ ข้อ โดยไม่จำกัดเวลาและจำนวนครั้ง		
ขั้นที่ ๔ ตอบแบบสอบถาม เพื่อประเมินผลการถ่ายทอดความรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning) ซึ่งเป็นแบบสอบถามออนไลน์		

๘. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๘.๑ เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และมาตรการจำกัดการใช้สารเคมีเกษตร สามารถความรู้นำไปใช้ประกอบอาชีพ และใช้สารเคมีได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย ตลอดจนมีความตระหนักอันตรายที่เกิดจากการใช้สารเคมีที่ไม่ถูกต้อง

๘.๒ มีหลักสูตรและแนวทางการส่งเสริมความรู้ให้แก่เกษตรกรเพื่อลดการใช้สารเคมีที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้บริโภคและเกษตรกรผู้ใช้ ซึ่งเกิดจากความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

๙. การวัดผลและประเมินผล

๙.๑ แบบทดสอบความรู้หลังเรียนสำหรับเกษตรกร

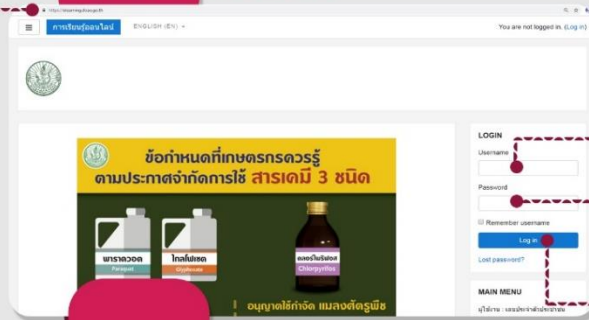
๙.๒ แบบประเมินผล (เพื่อวัดการนำไปใช้)

3 ขั้นตอน

การเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Learning)
บุคลากรเรียนรู้สำหรับผู้ใช้สารเคมีพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส

ขั้นที่ 1 เข้าสู่ระบบ

1 เข้าเว็บไซต์
<https://elearning.doae.go.th/>

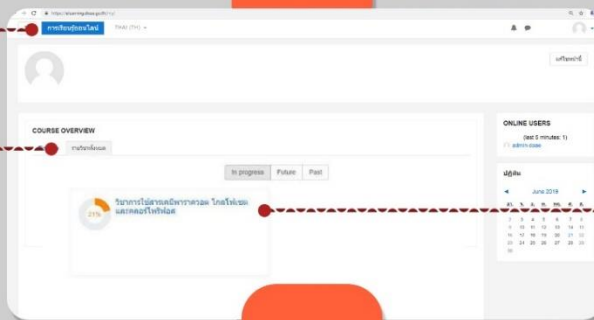

- 2 กรอก "ชื่อผู้ใช้งาน" (เลขประจำตัวประชาชน)
- 3 กรอก "รหัสผ่าน" (รหัสที่กำหนดตอนลงทะเบียน)
- 4 กดปุ่ม "เข้าสู่ระบบ"

ขั้นที่ 2 เลือกวิชาเรียน

1 กดที่ "การเรียนรู้ออนไลน์"

2 กดที่ "รายวิชาทั้งหมด"

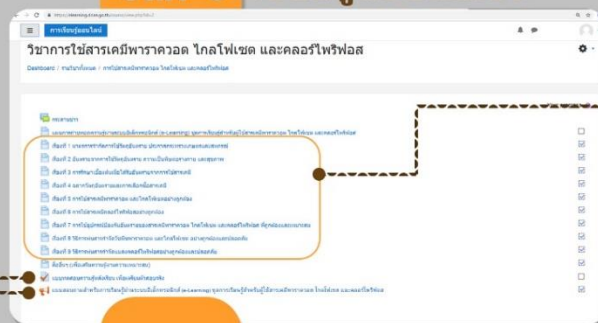

3 เลือกวิชาการใช้สารเคมีพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส

ขั้นที่ 3 เรียนรู้ด้วยตนเอง

2 กดสอบความรู้ก่อนเรียน เมื่อเตรียมตัวสอบจริง

3 ตอนแบบสอบถาม

1 วิชาการใช้สารเคมีพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส มีจำนวน 9 เรื่อง ให้เลือกเรียน

คู่มือ การใช้จากระบบ e-Learning 3 สาร
<http://bit.ly/chem-elearning>

สำนักพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมส่งเสริมการเกษตร

๒. แผนการเข้ารับการอบรมโดยวิทยากร (ครู ข)

ชื่อวิชา การอบรมเกษตรกรผู้ใช้วัตถุอันตรายพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส

เป้าหมาย เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพด ไม้ผล ไม้ดอก และพืชไร่

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการจำกัดการใช้วัตถุอันตรายพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส

๒. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ และเกิดความตระหนักเกี่ยวกับการใช้สารเคมีให้ถูกต้องปลอดภัย รวมถึงอันตรายที่เกิดจากการใช้ผิดวิธี ที่เกิดขึ้นกับตัวเกษตรกรผู้ใช้สารเคมี ผู้บริโภค และสิ่งแวดล้อม

๓. เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้วัตถุอันตรายได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และปลอดภัย

ระยะเวลา ๐๙.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.

แผนการอบรม

ประเด็นเนื้อหา	ประเด็นย่อย	ระยะเวลา (นาที)	สื่อ
๑. มาตรการจำกัดการใช้วัตถุอันตราย ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑.๑ มาตรการจำกัดการใช้วัตถุอันตราย ๑.๒ ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๖๐	powerpoint วีดิทัศน์
๒. อันตรายจากการใช้วัตถุอันตราย ความเป็นพิษต่อร่างกาย และสุขภาพ ผลจากวัตถุอันตราย	๒.๑ อันตรายจากการใช้วัตถุอันตราย ความเป็นพิษต่อร่างกายและสุขภาพ ๒.๒ การรักษาเบื้องต้นเมื่อได้รับอันตรายจากการใช้สารเคมี ๒.๓ ผลจากวัตถุอันตราย	๖๐	powerpoint
๓. การใช้วัตถุอันตรายอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย	๓.๑ การใช้สารเคมีพาราควอต และไกลโฟเซตอย่างถูกต้อง ๓.๒ การใช้สารเคมีคลอร์ไพริฟอสอย่างถูกต้อง ๓.๓ การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายของสารเคมีพาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส ที่ถูกต้องและเหมาะสม ๓.๔ วิธีการพ่นสารกำจัดวัชพืชพาราควอต และไกลโฟเซตอย่างถูกต้องและปลอดภัย ๓.๕ วิธีการพ่นสารกำจัดแมลงคลอร์ไพริฟอสอย่างถูกต้องและปลอดภัย	๙๐	powerpoint วีดิทัศน์ สาธิต
๔. ถาม-ตอบ และชี้แจงเกี่ยวกับการเข้ารับการทดสอบ		๖๐	
ระยะเวลาหลักสูตร		๓๐๐ นาที (๕ ชั่วโมง)	

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติ และใช้สารเคมีได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย และตระหนักถึงอันตรายที่เกิดจากการใช้สารเคมีผิดวิธี

หมายเหตุ

สามารถดาวน์โหลด powerpoint และหลักสูตรฉบับเต็ม เพื่อใช้ประกอบการอบรมเกษตรกร ได้จาก <https://drive.google.com/drive/folders/1JFFcv6m-Upn5NQAjYkVLKvii1tOO6OSe>

๓. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนการจำกัดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ที่ ๕๑๙/๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนการจำกัดการใช้สารเคมีทางการเกษตร

ตามมติคณะกรรมการวัตถุอันตราย ในการประชุมครั้งที่ ๓๔-๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ได้เห็นชอบแนวทางจำกัดการใช้วัตถุอันตรายพาราควอต โดยมอบหมายให้กรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานหลักร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งดำเนินการออกประกาศเพื่อควบคุมการนำเข้า การใช้ และการจำหน่ายวัตถุอันตราย การจัดทำแผนปฏิบัติการเร่งรัดขยายการทำเกษตรที่ดีที่เหมาะสม (GAP) และหรือเกษตรอินทรีย์ (Organic Farming) ให้ครอบคลุมทั้งประเทศให้ได้ภายใน ๒ ปี และร่วมกับ หน่วยงานภาควิชาการหรือภาคเอกชนศึกษาวิจัยหาหน่วัตถุกรรมในการกำจัดวัชพืชและศัตรูพืชให้ได้ภายใน ๒ ปี เพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับตัวในการลด ละ และเลิกใช้วัตถุอันตรายดังกล่าว นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนการจำกัดการใช้สารเคมีทางการเกษตรมีประสิทธิภาพ อาศัยอำนาจ ตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการ อำนวยการขับเคลื่อนการจำกัดการใช้สารเคมีทางการเกษตร โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
๒. รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานกรรมการ
๓. อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๔. อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
๕. อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	กรรมการ
๖. ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๗. ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๘. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค	กรรมการ
๙. นายเชิดชัย จิณะแสน	กรรมการ
ประธานกรรมการเครือข่าย ศพก. ระดับประเทศ	
๑๐. อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	กรรมการและเลขานุการ
๑๑. ผู้อำนวยการสำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. ผู้อำนวยการกลุ่มควบคุมวัตถุอันตราย	ผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร	

อำนาจหน้าที่ ...

- ๒ -

อำนาจหน้าที่

๑. กำหนดแผนงานและแผนปฏิบัติการในการขับเคลื่อนการจำกัดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (พาราควอต ไกลโฟเสต และคลอร์ไพริฟอส)
๒. ควบคุม กำกับ และติดตามการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงานและแผนปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพ
๓. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานได้ตามความจำเป็น
๔. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายฤกษ์ญา บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔. ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จำนวน ๕ ฉบับ

หน้า ๔๗

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๐๐ ง ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ เมษายน ๒๕๖๒

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิต การนำเข้า การส่งออก การมีไว้ในครอบครอง และกำหนดให้มีบุคลากรเฉพาะรับผิดชอบในการควบคุมการขาย ซึ่งวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ

พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๐ (๑) (๒) และมาตรา ๒๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยความเห็นของคณะกรรมการวัตถุอันตรายออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิต การนำเข้า การส่งออก และการมีไว้ในครอบครอง และกำหนดให้มีบุคลากรเฉพาะรับผิดชอบในการควบคุมการขาย ซึ่งวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“วัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต” หมายความว่า ไกลโฟเซต ไกลโฟเซต - เซสควิโซเดียม ไกลโฟเซต - โซเดียม ไกลโฟเซต - ไดแอมโมเนียม ไกลโฟเซต - ไตรมีเทียม ไกลโฟเซต - โพแทสเซียม ไกลโฟเซต - โมโนเอทิลแอมโมเนียม ไกลโฟเซต - โมโนแอมโมเนียม ไกลโฟเซต - ไอโซโพรพิลแอมโมเนียม คลอร์ไพริฟอส คลอร์ไพริฟอส-เมทิล พาราควอต พาราควอตไดคลอไรด์ และพาราควอตไดคลอไรด์ [บิส (เมทิลซัลเฟต)] ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย ออกตามความในมาตรา ๑๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

“บุคลากรเฉพาะ” หมายความว่า ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมการขายวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต ที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด และต้องเข้ารับการอบรมทุก ๆ ๓ ปี

ข้อ ๔ ผู้ใช้วัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต เพื่อกำจัดศัตรูพืชในการประกอบการเกษตรกรรมของตนเอง ต้องมีคุณสมบัติและดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ผ่านการอบรมและหรือผ่านการทดสอบตามหลักสูตรที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด

หน้า ๔๘

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๐๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ เมษายน ๒๕๖๒

(๒) ต้องใช้เครื่องพ่นพร้อมอุปกรณ์พ่น และต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

(๓) ต้องใช้วัตถุอันตรายดังกล่าวกับพืชและพื้นที่ตามที่แสดงหลักฐานการซื้อขาย

(๔) ต้องป้องกันไม่ให้วัตถุอันตรายดังกล่าวแพร่กระจายไปยังพื้นที่อื่น

(๕) ต้องเก็บรักษาวัตถุอันตรายดังกล่าวให้มิดชิด

ข้อ ๕ ผู้มีไว้ในครอบครองเพื่อใช้รับจ้างพ่นซึ่งวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต ที่เกษตรกรผู้มีสิทธิซื้อตามข้อ ๗ (๓) จัดซื้อมาให้ ต้องมีคุณสมบัติและดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด และต้องเข้ารับการอบรมทุก ๆ ๓ ปี

(๒) ต้องใช้เครื่องพ่นพร้อมอุปกรณ์พ่น และต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

ในกรณีที่มีผู้พ่นเป็นลูกจ้างหรือผู้อยู่ในความควบคุมของบุคคลตามวรรคหนึ่ง ต้องมีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และต้องมีคุณสมบัติและดำเนินการตามข้อ ๕ (๑) และข้อ ๕ (๒)

ข้อ ๖ เครื่องพ่นพร้อมอุปกรณ์พ่น และอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลตามข้อ ๔ (๒) และข้อ ๕ (๒) อย่างน้อยต้องมีคุณลักษณะตามรายละเอียดที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๗ ผู้มีไว้ในครอบครองเพื่อขายซึ่งวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต ต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีบุคลากรเฉพาะในขณะที่มีการขายวัตถุอันตรายดังกล่าว

(๒) จัดวางวัตถุอันตรายดังกล่าวแยกออกจากวัตถุอันตรายอื่น และมีป้ายแสดงข้อความว่า “วัตถุอันตรายที่จำกัดการใช้” อย่างชัดเจน

(๓) ให้ขายวัตถุอันตรายดังกล่าวกับบุคคลที่ผ่านการอบรมและหรือผ่านการทดสอบตามข้อ ๔ (๑) และมีการแสดงหลักฐานเกี่ยวกับชนิดพืชและพื้นที่ปลูกเท่านั้น

ข้อ ๘ บุคลากรเฉพาะตามข้อ ๗ (๑) มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบหลักฐานเกี่ยวกับชนิดพืชและพื้นที่ปลูก ที่ผู้ใช้วัตถุอันตรายตามข้อ ๔ (๑) นำมาแสดง

(๒) ควบคุมปริมาณการขายวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต

(๓) ลงนามรับรองการขายในแบบ วอ./กษ. ๑๕ ท้ายประกาศนี้

ข้อ ๙ ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้มีไว้ในครอบครองเพื่อขายหรือเพื่อใช้รับจ้าง ซึ่งวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต ต้องแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการผลิต การนำเข้า การส่งออก การมีไว้ในครอบครองเพื่อขายหรือเพื่อใช้รับจ้าง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในวันถัดจากวันที่มีการผลิต การนำเข้า การส่งออก การขาย หรือการใช้รับจ้าง แล้วแต่กรณี

หน้า ๔๙

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๐๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ เมษายน ๒๕๖๒

ตามแบบ วอ./กษ. ๑๓ วอ./กษ. ๑๒ วอ./กษ. ๑๔ วอ./กษ. ๑๕ และ วอ./กษ. ๑๖. ตามลำดับ
ท้ายประกาศนี้

การแจ้งตามวรรคหนึ่งให้แจ้งที่กรมวิชาการเกษตร หรือ ณ สถานที่ ที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด
หรือผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของกรมวิชาการเกษตรก็ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

กฤษฎา บุญราช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เอกสารแนบท้ายประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการผลิต การนำเข้า การส่งออก การมีไว้ในครอบครอง
และกำหนดให้มีบุคลากรเฉพาะรับผิดชอบในการควบคุมการขาย ซึ่งวัตถุอันตรายที่เกี่ยวข้องกับไกลโฟเซต
คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๖๒

คุณลักษณะของเครื่องพ่นพร้อมอุปกรณ์พ่นที่ปลอดภัยและอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

๑. เครื่องพ่นและหัวพ่น สำหรับสารพาราควอต ไกลโฟเซตและคลอร์ไพริฟอส

๑.๑ เครื่องพ่น

เครื่องพ่นสารสำหรับพ่นสารพาราควอต และไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส ได้แก่

๑.๑.๑ เครื่องพ่นแบบสะพายหลัง (knapsack sprayer) ที่มีมาตรวัดแรงดันน้ำได้ มี ๓ แบบ คือ

- แบบที่ ๑ ระบบมือโยกอัดลม
- แบบที่ ๒ ระบบแบตเตอรี่ไฟฟ้า
- แบบที่ ๓ ระบบเครื่องยนต์

๑.๑.๒ เครื่องยนต์พ่นสารแบบใช้แรงดันน้ำสูงชนิดลากสาย (สำหรับคลอร์ไพริฟอส)

๑.๒ หัวพ่น

หัวพ่น (nozzle) สำหรับพ่นสารกำจัดวัชพืช พาราควอต และไกลโฟเซตมี ๒ แบบ ได้แก่

๑.๒.๑ แบบรูปพัด (fan type) ละอองสารที่พ่นออกมาจะมีลักษณะรูปพัด

๑.๒.๒ แบบปะทะ (impact type) ละอองสารที่พ่นออกมาจะมีลักษณะรูปพัด แต่มีมุมกว้างกว่า

สำหรับการพ่นสารกำจัดแมลงคลอร์ไพริฟอส ใช้หัวพ่นแบบกรวย (cone type) สารละลายเมื่อผ่าน
รูหัวฉีดออกไปจะมีการกระจายของละอองสารเป็นรูปทรงกรวยกลม

๒. อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล แบ่งเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่

๒.๑ อุปกรณ์ปกป้องระบบหายใจ มี ๒ ชนิดคือ

๒.๑.๑ หน้ากากชนิดใช้แล้วทิ้ง ประกอบด้วยตัวกรอง ๒ ส่วน คือ ชั้นแผ่นกรอง ที่ทำจากเส้นใยสำหรับ
กรองฝุ่นและละอองสาร และชั้นกรองคาร์บอน ที่แทรกอยู่ตรงกลางของชั้นแผ่นกรองสำหรับกรอง
ไอระเหยของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ไม่สามารถซึกหรือล้างได้ จึงต้องเปลี่ยนทันทีเมื่อได้กลิ่นสารป้องกันกำจัด
ศัตรูพืชหรือหายใจอึดอัด

๒.๑.๒ หน้ากากชนิดเปลี่ยนไส้กรอง ประกอบด้วยตัวกรอง ๒ ส่วน คือแผ่นกรอง และตลับกรองคาร์บอน
หลังใช้งานให้ถอดตลับกรอง เช็ดหรือล้างตัวหน้ากากด้วยน้ำสบู่ ผึ่งให้แห้ง ส่วนตลับกรอง เปลี่ยนเมื่อได้กลิ่นสาร
ป้องกันกำจัดศัตรูพืชหรือหายใจอึดอัด

-๒-

๒.๒ ชุดป้องกันสารเคมี

เป็นชุดที่ทำจากเส้นใยไม่ถักทอและเคลือบฟิล์มพลาสติกด้านบน สามารถป้องกันการสัมผัสของสารและการซึมผ่านของสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ผิวหนัง มีความคงทนและสามารถซักล้างได้ง่าย ลักษณะคล้ายเอี๊ยม ทำด้วยวัสดุพีวีซี หรือคล้ายชุดกันฝน (แบบขึ้นเดี่ยวหรือแยกชิ้น)

๒.๓ อุปกรณ์ปกป้องดวงตา

แว่นตานิรภัยเป็นอุปกรณ์สำหรับช่วยป้องกันหรือเพื่อลดอันตรายอันอาจเกิดขึ้นในขณะที่ทำงาน ดังนั้นจึงต้องสวมขณะทำการเตรียมหรือพ่นสาร เพื่อป้องกันการซึมผ่านบริเวณดวงตาและผิวหนังโดยรอบ ควรเลือกชนิดที่มีกรอบกระชับ แข็งแรง มีขนาดพอดีกับรูปหน้าและจุ่มก

๒.๔ อุปกรณ์ปกป้องผิวหนัง แบ่งออกเป็น ๒ ชนิด ได้แก่

- ถุงมือ ใช้ถุงมือยางชนิดหนา ที่ป้องกันการรั่วซึมของน้ำและอากาศ
- รองเท้าบูท ใช้รองเท้าบูทยาง ที่ป้องกันการรั่วซึมของน้ำและอากาศ ขนาดกระชับและมีความสูงปิดถึงครึ่งน่อง

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง การจำกัดการใช้ การกำหนดฉลากและภาชนะบรรจุวัตถุอันตราย
ที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ
พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๒๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยความเห็นของคณะกรรมการวัตถุอันตราย ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจำกัดการใช้ การกำหนดฉลากและภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“วัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต” หมายความว่า ไกลโฟเซต ไกลโฟเซต - เซสควิโซเดียม ไกลโฟเซต - โซเดียม ไกลโฟเซต - ไดแอมโมเนียม ไกลโฟเซต - ไตรมีเนียม ไกลโฟเซต - โปแทสเซียม ไกลโฟเซต - โมโนเอทิลแอมโมเนียม ไกลโฟเซต - โมโนแอมโมเนียม และไกลโฟเซต - ไอโซโพรพิลแอมโมเนียม ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย ออกตามความในมาตรา ๑๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

“พืชผัก” หมายความว่า พืชที่ปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จากใบ ราก ดอก ผล หัว หรือลำต้น เป็นอาหาร ผักส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุกที่มีอายุสั้น

“พืชสมุนไพร” หมายความว่า พืชที่ใช้เป็นยา หรือผสมกับสารอื่นตามตำรับยา เพื่อบำบัดโรค บำรุงร่างกาย

“พื้นที่ต้นน้ำ” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของพื้นที่ลุ่มน้ำที่อยู่บนพื้นที่สูง ที่อยู่เหนือจุด ๆ หนึ่ง บนลำธาร ที่ทำหน้าที่รองรับน้ำฝน และลำเลียงน้ำฝนในส่วนของพื้นที่ลุ่มน้ำไปใช้ของต้นน้ำ การเก็บกักเอาไว้ในดิน และการรั่วซึมผ่านชั้นหินที่อยู่ใต้ชั้นดินออกนอกพื้นที่ลุ่มน้ำไป โดยลำเลียงน้ำในส่วนที่เกินนี้ลงสู่ลำธารทั้งทางผิวดินและใต้ผิวดิน

“พื้นที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่ใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์ หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน หรือที่หน่วยงานของรัฐมิได้เป็นเจ้าของ แต่เป็นผู้ครอบครองหรือใช้ประโยชน์ บรรดาซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ รวมตลอดทั้งทางหลวงและทางสาธารณะ

หน้า ๕๑

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๐๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ เมษายน ๒๕๖๒

“ไม้ผล” หมายความว่า พืชที่มีอายุข้ามปี มีลักษณะทรงต้นและทรงพุ่มชัดเจน มีการออกดอก ติดผลเป็นฤดูกาล บริโภคส่วนของผล ใบ เมล็ด และส่วนต่าง ๆ เป็นอาหาร ขึ้นอยู่กับชนิดและการใช้ประโยชน์ในแต่ละพื้นที่

ข้อ ๔ เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ป้องกัน บรรเทา หรือระงับอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม ให้จำกัดการใช้วัตถุอันตรายเกี่ยวกับไกลโฟเซต โดยห้ามใช้ในพื้นที่ปลูกพืชผักหรือพืชสมุนไพร พื้นที่ต้นน้ำ และพื้นที่สาธารณะ ในกรณีอยู่นอกพื้นที่ข้างต้น ให้ใช้เฉพาะเพื่อกำจัดวัชพืชในการปลูกอ้อย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพด และไม้ผล

ข้อ ๕ ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าวัตถุอันตรายเกี่ยวกับไกลโฟเซต ต้องแสดงข้อความในฉลากวัตถุอันตรายเพิ่มเติมจากที่ต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ฉลากและระดับความเป็นพิษของวัตถุอันตรายที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๓๘ ดังนี้

- (๑) “วัตถุอันตรายจำกัดการใช้” ขนาดไม่เล็กกว่าชื่อการค้า ปรากฏอยู่ด้านบนเหนือชื่อการค้า
- (๒) “ห้ามใช้วัตถุอันตรายในพื้นที่ปลูกพืชผักหรือพืชสมุนไพร พื้นที่ต้นน้ำ และพื้นที่สาธารณะ”
- (๓) “ผู้ใช้วัตถุอันตรายต้องป้องกันไม่ให้วัตถุอันตรายแพร่กระจายไปยังพื้นที่อื่น”

ข้อ ๖ ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าวัตถุอันตรายเกี่ยวกับไกลโฟเซต ต้องจัดให้มีภาชนะบรรจุที่ปิดได้สนิท แข็งแรง และป้องกันการรั่วซึม

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

กฤษฎา บุญราช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง การจำกัดการใช้ การกำหนดฉลากและภาชนะบรรจุวัตถุอันตราย
ที่เกี่ยวกับคลอรีไพริฟอส ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ

พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๒๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยความเห็นของคณะกรรมการวัตถุอันตราย ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจำกัดการใช้ การกำหนดฉลากและภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับคลอรีไพริฟอส ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“วัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับคลอรีไพริฟอส” หมายความว่า คลอรีไพริฟอส และคลอรีไพริฟอส - เมทิล ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย ออกตามความในมาตรา ๑๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

“พืชผัก” หมายความว่า พืชที่ปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จากใบ ราก ดอก ผล หัว หรือลำต้น เป็นอาหาร ผักส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุกที่มีอายุสั้น

“พืชสมุนไพร” หมายความว่า พืชที่ใช้เป็นยา หรือผสมกับสารอื่นตามตำรับยา เพื่อบำบัดโรค บำรุงร่างกาย

“พื้นที่ต้นน้ำ” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของพื้นที่ลุ่มน้ำที่อยู่บนพื้นที่สูง ที่อยู่เหนือจุด ๆ หนึ่ง บนลำธาร ที่ทำหน้าที่รองรับน้ำฝน และลำเลียงน้ำฝนในสวนที่หลีกเลี่ยงจากการนำไปใช้ของต้นไม้ การเก็บกัก เอาไว้ในดิน และการรั่วซึมผ่านชั้นหินที่อยู่ใต้ชั้นดินออกนอกพื้นที่ลุ่มน้ำไป โดยลำเลียงน้ำในสวนที่เกินนี้ ลงสู่ลำธารทั้งทางผิวดินและใต้ผิวดิน

“พื้นที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่ใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกันหรือที่หน่วยงานของรัฐมิได้เป็นเจ้าของแต่เป็นผู้ครอบครองหรือใช้ประโยชน์ บรรดาซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ รวมตลอดทั้งทางหลวง และทางสาธารณะ

“ไม้ดอก” หมายความว่า พืชที่ปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จากดอกในการประดับตกแต่งหรือเพื่อความสวยงาม

“พืชไร่” หมายความว่า กลุ่มพืชที่มีลักษณะต้องการน้ำน้อย ทนความแห้งแล้งสูงมีอายุเก็บเกี่ยวสั้น

“ไม้ผล” หมายความว่า พืชที่มีอายุข้ามปี มีลักษณะทรงต้นและทรงพุ่มชัดเจน มีการออกดอกติดผลเป็นฤดูกาล บริเวณส่วนของผล ใบ เมล็ด และส่วนต่าง ๆ เป็นอาหาร ขึ้นอยู่กับชนิดและการใช้ประโยชน์ในแต่ละพื้นที่

ข้อ ๔ เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ป้องกัน บรรเทา หรือระงับอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม ให้จำกัดการใช้วัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับคลอโรไพริฟอส โดยห้ามใช้ในพื้นที่ปลูกพืชผักหรือพืชสมุนไพร พื้นที่ต้นน้ำ และพื้นที่สาธารณะ ในกรณีอยู่นอกพื้นที่ข้างต้น ให้ใช้เฉพาะในการปลูกไม้ดอก พืชไร่ และไม้ผล

การใช้วัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับคลอโรไพริฟอสในไม้ผล ให้ใช้เฉพาะเพื่อกำจัดหนอนเจาะลำต้นเท่านั้น

ข้อ ๕ ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าวัตถุอันตรายเกี่ยวกับคลอโรไพริฟอส ต้องแสดงข้อความในฉลากวัตถุอันตรายเพิ่มเติมจากที่ต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ฉลากและระดับความเป็นพิษของวัตถุอันตรายที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๓๘ ดังนี้

- (๑) “วัตถุอันตรายจำกัดการใช้” ขนาดไม่เล็กกว่าชื่อการค้า ปรากฏอยู่ด้านบนเหนือชื่อการค้า
- (๒) “ห้ามใช้วัตถุอันตรายในพื้นที่ปลูกพืชผักหรือพืชสมุนไพร พื้นที่ต้นน้ำ และพื้นที่สาธารณะ”
- (๓) “ผู้ใช้วัตถุอันตรายต้องป้องกันไม่ให้วัตถุอันตรายแพร่กระจายไปยังพื้นที่อื่น”

ข้อ ๖ ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าวัตถุอันตรายเกี่ยวกับคลอโรไพริฟอส ต้องจัดให้มีภาชนะบรรจุที่ปิดได้สนิท แข็งแรง และป้องกันการรั่วซึม

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

กฤษฎา บุญราช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง การจำกัดการใช้ การกำหนดฉลากและภาชนะบรรจุวัตถุอันตราย
ที่เกี่ยวกับพาราควอต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ
พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๒๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยความเห็นของคณะกรรมการวัตถุอันตราย ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การจำกัดการใช้ การกำหนดฉลากและภาชนะบรรจุวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับพาราควอต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“วัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับพาราควอต” หมายความว่า พาราควอต พาราควอตไดคลอไรด์ พาราควอตไดคลอไรด์ [บิส (เมทิลซัลเฟต)] ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย ออกตามความในมาตรา ๑๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

“พืชผัก” หมายความว่า พืชที่ปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จากใบ ราก ดอก ผล หัว หรือลำต้น เป็นอาหาร ผักส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุกที่มีอายุสั้น

“พืชสมุนไพร” หมายความว่า พืชที่ใช้เป็นยา หรือผสมกับสารอื่นตามตำรับยา เพื่อบำบัดโรค บำรุงร่างกาย

“พื้นที่ต้นน้ำ” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของพื้นที่ลุ่มน้ำที่อยู่บนพื้นที่สูงที่อยู่เหนือจุด ๆ หนึ่ง บนลำธารที่ทำหน้าที่รองรับน้ำฝน และลำเลียงน้ำฝนในส่วนของพื้นที่สูงจากการนำไปใช้ของต้นไม้ การเก็บกักเอาไว้ในดินและการรั่วซึมผ่านชั้นหินที่อยู่ใต้ชั้นดินออกนอกพื้นที่ลุ่มน้ำไป โดยลำเลียงน้ำในส่วนที่เกินนี้ลงสู่ลำธารทั้งทางผิวดินและใต้ผิวดิน

“พื้นที่สาธารณะ” หมายความว่า ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ที่ใช้เพื่อสาธารณะประโยชน์หรือสงวนไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกัน หรือที่หน่วยงานของรัฐมิได้เป็นเจ้าของแต่เป็นผู้ครอบครองหรือใช้ประโยชน์ บรรดาซึ่งประชาชนมีความชอบธรรมที่จะเข้าไปได้ รวมตลอดทั้งทางหลวงและทางสาธารณะ

หน้า ๕๕

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๐๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ เมษายน ๒๕๖๒

“ไม้ผล” หมายความว่า พืชที่มีอายุข้ามปี มีลักษณะทรงต้นและทรงพุ่มชัดเจน มีการออกดอกติดผลเป็นฤดูกาล บริโภคส่วนของผล ใบ เมล็ด และส่วนต่าง ๆ เป็นอาหาร ขึ้นอยู่กับชนิดและการใช้ประโยชน์ในแต่ละพื้นที่

ข้อ ๔ เพื่อประโยชน์ในการควบคุม ป้องกัน บรรเทา หรือระงับอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม ให้จำกัดการใช้วัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับพาราควอตโดยห้ามใช้ในพื้นที่ปลูกพืชผักหรือพืชสมุนไพร พื้นที่ต้นน้ำ และพื้นที่สาธารณะ ในกรณีอยู่นอกพื้นที่ข้างต้น ให้ใช้เฉพาะเพื่อกำจัดวัชพืชในการปลูกอ้อย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพด และไม้ผล

ข้อ ๕ ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าวัตถุอันตรายเกี่ยวกับพาราควอต ต้องแสดงข้อความในฉลากวัตถุอันตรายเพิ่มเติมจากที่ต้องปฏิบัติตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ฉลากและระดับความเป็นพิษของวัตถุอันตรายที่กรมวิชาการเกษตรเป็นผู้รับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๓๘ ดังนี้

- (๑) “วัตถุอันตรายจำกัดการใช้” ขนาดไม่เล็กกว่าชื่อการค้า ปรากฏอยู่ด้านบนเหนือชื่อการค้า
- (๒) “ห้ามใช้วัตถุอันตรายในพื้นที่ปลูกพืชผักหรือพืชสมุนไพร พื้นที่ต้นน้ำ และพื้นที่สาธารณะ”
- (๓) “ผู้ใช้วัตถุอันตรายต้องป้องกันไม่ให้วัตถุอันตรายแพร่กระจายไปยังพื้นที่อื่น”

ข้อ ๖ ผู้ผลิต หรือผู้นำเข้าวัตถุอันตรายเกี่ยวกับพาราควอต ต้องจัดให้มีภาชนะบรรจุที่ปิดได้สนิท แข็งแรง และป้องกันการรั่วซึม

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

กฤษฎา บุญราช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หน้า ๕๖

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๐๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ เมษายน ๒๕๖๒

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

เฉพาะวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต

ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ

พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ เฉพาะวัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“วัตถุอันตรายที่เกี่ยวกับไกลโฟเซต คลอร์ไพริฟอส และพาราควอต” หมายความว่า ไกลโฟเซต ไกลโฟเซต - เซสควิโซเดียม ไกลโฟเซต - โซเดียม ไกลโฟเซต - ไดแอมโมเนียม ไกลโฟเซต - ไตรมีเทียม ไกลโฟเซต - โปแทสเซียม ไกลโฟเซต - โมโนเอทิลแอมโมเนียม ไกลโฟเซต - โมโนแอมโมเนียม ไกลโฟเซต - ไอโซโพรพิลแอมโมเนียม คลอร์ไพริฟอส คลอร์ไพริฟอส - เมทิล พาราควอต พาราควอต ไดคลอไรด์ และพาราควอตไดคลอไรด์ [บิส (เมทิลซัลเฟต)] ที่กรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีรายชื่อวัตถุอันตราย ออกตามความในมาตรา ๑๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

ข้อ ๔ ให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทยผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ที่มีอำนาจในการเข้าไปตรวจสอบการใช้วัตถุอันตราย ตามมาตรา ๕๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายในเขตท้องที่รับผิดชอบ

(๑) ผู้ใหญ่บ้าน

(๒) กำนัน

(๓) ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ประกาศ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

กฤษฎา บุญราช

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๕. ระบบจำกัดการใช้สารเคมี ๓ ชนิด (เว็บไซต์ <https://chem.doe.go.th>)

- การรับสมัครและเลือกช่องทางการเรียนรู้

ระบบจำกัดการใช้สารเคมี 3 ชนิด

การสมัครและเลือกช่องทางการเรียนรู้ของเกษตรกร

1 ตรวจสอบข้อมูลเกษตรกร
ตรวจสอบข้อมูลจากกรมส่งเสริมการเกษตร

รหัสประจำตัวประชาชน
3 2203 00559 22 7

2 สถานะการขึ้นทะเบียน
ตรวจสอบข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรตามที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้แล้วกับกรมส่งเสริมการเกษตร

วันที่ขึ้นทะเบียน
01 ก.ย. 2552
รหัสทะเบียนเกษตรกร
999999-9999-9-9
หัวหน้าครัวเรือน
นายเกษตรกร ทำสวน
สมาชิก
ไม่พบสมาชิก

3 แปลงปลูกพืช 6 ชนิด ที่มีสิทธิ์ใช้สารเคมี
เลือกแปลงปลูกต่อไปเพื่อนำไปขอสิทธิ์ใช้สารเคมี

ปี	พืช	เนื้อที่เพาะปลูก (ไร่-งาน-วา)	สถานะ
2561	ทุเรียนหมอนทอง	1 - 0 - 0	<input type="button" value="ดูประวัติ"/>
2561	เงาะโรงเรียน	1 - 0 - 0	<input type="button" value="ผ่าน"/>
2561	มังคุด	1 - 2 - 0	<input type="button" value="ผ่าน"/>

4 สมัครเข้ารับการเรียนรู้
เลือกกระบวนการเรียนรู้

-
-
-

ปฏิทิน: มิถุนายน 2562

5 สมัครสอบ
สอบความรู้ก่อนการใช้สารเคมีอันตราย

ปฏิทิน: มิถุนายน 2562

- การบันทึกสถานที่อบรม

ระบบจำกัดการใช้สารเคมี 3 ชนิด

การจัดห้องอบรมพร้อมห้องสอบของสำนักงานเกษตรอำเภอ

ตั้งแต่วันที่และช่วงเวลาอบรม

เพิ่มวันอบรม ยกเลิก

ระหว่างวันที่

ถึงวันที่

จำนวนคนที่รับต่อรอบ

		มิถุนายน 2562						
		อ.	จ.	อ.	พ.	พ.	ศ.	ส.
		26	27	28	29	30	31	1
		2	3	4	5	6	7	8
		9	10	11	12	13	14	15
		16	17	18	19	20	21	22
		23	24	25	26	27	28	29
		30	1	2	3	4	5	6

- การบันทึกสถานที่สอบ

ระบบจำกัดการใช้สารเคมี 3 ชนิด

การจัดห้องสอบของสำนักงานเกษตรอำเภอ

ตั้งแต่วันที่และช่วงเวลาสอบ

เพิ่มวันสอบ ยกเลิก

ระหว่างวันที่

ถึงวันที่

จำนวนคนที่รับต่อรอบ

8:30-10:00 10:30-12:00
 13:00-14:30 15:00-16:30

		มิถุนายน 2562						
		อ.	จ.	อ.	พ.	พ.	ศ.	ส.
		26	27	28	29	30	31	1
		2	3	4	5	6	7	8
		9	10	11	12	13	14	15
		16	17	18	19	20	21	22
		23	24	25	26	27	28	29
		30	1	2	3	4	5	6

๖. คำนิยามพื้นที่ต้นน้ำ

“พื้นที่ต้นน้ำ” คือ พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒ ตามหลักเกณฑ์ข้อที่ (๕) ของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒ ก.ย. ๒๕๒๙ ข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ

๑. มาตรการการใช้ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ ๑ เอ

- ๑.๑ ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นนี้ไม่ให้มีการใช้พื้นที่ในทุกกรณี ทั้งนี้เพื่อรักษาไว้เป็นพื้นที่ ต้นน้ำลำธารอย่างแท้จริง
- ๑.๒ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบำรุงรักษาป่าธรรมชาติที่มีอยู่ และระงับการอนุญาตทำไม้เด็ดขาด และให้ดำเนินการป้องกันการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าอย่างเข้มงวดกวดขัน
- ๑.๓ ถ้าหากภายหลังสำรวจพบว่าพื้นที่ใดเป็นที่รกร้างว่างเปล่า หรือพื้นที่ที่ถูกบุกรุกแผ้วถาง ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปลูกป่าทดแทนต่อไป
- ๑.๔ บริเวณใดที่มีราษฎรอาศัยอยู่ดั้งเดิมก่อนปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการโยกย้ายราษฎรเหล่านั้นออกไปจากพื้นที่ และจัดที่ทำกินใหม่เพื่อมิให้มีการบุกรุกและ ทำลายป่าให้ขยายขอบเขตออกไปอีก
- ๑.๕ ถ้าหากภายหลังสำรวจพบว่า พื้นที่ใดมีราษฎรบุกรุกเข้าไปตั้งถิ่นฐานอยู่ภายหลัง ปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาอพยพโยกย้ายออกจากพื้นที่

๒. มาตรการการใช้ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ บี

- ๒.๑ พื้นที่ใดที่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพ เพื่อประกอบการเกษตรกรรมรูปแบบต่าง ๆ ไปแล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณาดำเนินการกำหนดการใช้ที่ดินให้สอดคล้องกับ นโยบายของรัฐ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม
- ๒.๒ บริเวณใดที่ได้รับการพัฒนาเพื่อทำแหล่งพักผ่อนหย่อนใจรูปแบบต่าง ๆ ไปแล้ว หากจะมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงใดจะต้องดำเนินการวางแผนใช้ที่ดินให้สอดคล้องกับสภาพธรรมชาติในลักษณะที่เอื้ออำนวยต่อการรักษาคุณภาพของลักษณะทางนิเวศวิทยาและการอนุรักษ์ธรรมชาติ
- ๒.๓ บริเวณพื้นที่ใดซึ่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่า ไม่มีการใช้ประโยชน์แล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปลูกป่าฟื้นฟูสภาพต้นน้ำลำธารอย่างรีบด่วน
- ๒.๔ ในกรณีที่ต้องมีการก่อสร้างถนนผ่านเข้าไปในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นนี้ หรือการทำเหมืองแร่ หน่วยงานที่รับผิดชอบในโครงการจะต้องดำเนินการควบคุมการชะล้างพังทลายของดิน ที่เกิดขึ้นในบริเวณโครงการ เนื่องจากการปฏิบัติการในระหว่างดำเนินการ และภายหลังเสร็จสิ้นโครงการ มิให้แหล่งน้ำจนทำให้เกิดอันตรายแก่สัตว์น้ำ และไม่สามารถนำมาอุปโภคและบริโภคได้
- ๒.๕ ในกรณีที่มีส่วนราชการใดมีความจำเป็นต้องใช้ที่ดินอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ในโครงการที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติแล้ว ให้ส่วนราชการเจ้าของโครงการดังกล่าว นำโครงการนั้น เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อมของโครงการเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาต่อไป

๒.๖ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องอนุญาตให้ประทานบัตร หรือต่ออายุประทานบัตร การทำเหมืองแร่ ให้กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติเป็นราย ๆ ไป

๓. มาตรการการใช้ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒

- ๓.๑ การใช้พื้นที่ทำกิจการป่าไม้และเหมืองแร่ หรือกิจการอื่นที่มีความสำคัญ ทางเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศอย่างแท้จริง และได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่รับผิดชอบแล้วว่า ไม่สามารถหลีกเลี่ยงหรือหาพื้นที่

ดำเนินการที่อื่นได้ควรอนุญาตให้ได้แต่จะต้องมีการควบคุม วิธีการปฏิบัติในการใช้ที่ดินเพื่อการนั้น ๆ อย่างเข้มงวด กวดขัน และเป็นไปตามระเบียบปฏิบัติของทางราชการ เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่พื้นที่ต้นน้ำลำธาร และพื้นที่ตอนล่างอย่างเด็ดขาด

๓.๒ การใช้ที่ดินเพื่อกิจการทางด้านเกษตรกรรม ควรหลีกเลี่ยงอย่างเด็ดขาด

๓.๓ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการปลูกป่าในบริเวณที่ถูกทำลายโดยรีบด่วน

ที่มา : มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำและการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ, กันยายน ๒๕๕๘, สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ขั้นตอนการตรวจสอบพื้นที่ต้นน้ำ

๑. ใช้ผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัลของกรมส่งเสริมการเกษตร ซ้อนทับกับข้อมูลคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๙)

๒. กรณีไม่มีผังแปลง จะใช้ข้อมูลพิกัดจากระบบทะเบียนเกษตรกรในการซ้อนทับข้อมูล

๓. กรณีไม่มีพิกัดและยังไม่มีผังแปลง ให้เกษตรกรจับพิกัดนำมาแจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอ เพื่อตรวจสอบการซ้อนทับในลุ่มน้ำ

๔. หากชี้แปลงได้ในแผนที่ SSmapp ให้นำพิกัดบันทึกเข้าระบบ เพื่อตรวจสอบว่าพิกัดนั้นตกอยู่ในพื้นที่ต้นน้ำหรือไม่

๕. เจ้าหน้าที่แจ้งผลการตรวจสอบให้เกษตรกรทราบ

(สำเนา)

ที่ แร 0202/9915

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

5 มิถุนายน 2530

เรื่อง มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกำหนด
สภาพป่าเสื่อมโทรม

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

อ้างถึง หนังสือ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ที่ วพ 0503/7438
ลงวันที่ 14 พฤษภาคม 2530

ตามที่ได้เสนอมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไข
ในการกำหนดสภาพป่าเสื่อมโทรม ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา นั้น

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2530 ลงมติเห็นชอบหลักเกณฑ์
และเงื่อนไขในการกำหนดสภาพป่าเสื่อมโทรม ตามความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
ตามที่กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานเสนอและให้ดำเนินการต่อไปได้

จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คณะกรรมการนโยบายป่าไม้
แห่งชาติ และเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีฝ่ายเศรษฐกิจ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อนันต์ อนันตกุล

(นายอนันต์ อนันตกุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร.2825844

ที่ วพ 0503/7438

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี
และการพลังงาน
ถนนพระรามที่ 6 กรุงเทพฯ 10400

14 พฤษภาคม 2530

เรื่อง มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกำหนด
สภาพป่าเสื่อมโทรม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0203/28809 ลงวันที่ 12 ธันวาคม 2529
และที่ นร 0205/5255 ลงวันที่ 31 มีนาคม 2530

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการพิจารณา 85 ชุด

ตามที่หนังสืออ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ส่งเรื่องหลักเกณฑ์และ
เงื่อนไขในการกำหนดสภาพป่าเสื่อมโทรมตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2529 ให้
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน พิจารณาเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
พิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง โดยได้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาด้วย นั้น

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ได้นำเรื่องดังกล่าวข้างต้นเสนอ
คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาในการประชุมครั้งที่ 2/2530 เมื่อวันที่ 14 เมษายน 2530
ซึ่งที่ประชุมมีมติดังนี้ คือ

1. การกำหนดพื้นที่ป่าต้นน้ำลำธารตามหลักเกณฑ์ข้อ (5) ของมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2529 ให้หมายความรวมถึงพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ ชั้นที่ 1 บี และชั้นที่ 2
2. ในการกำหนดให้พื้นที่ใดเป็นป่าเสื่อมโทรม ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ
พ.ศ. 2507 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2528 นั้น
ไม่มีผลผูกพันในการที่จะให้ราษฎรเข้าไปทำประโยชน์ตลอดไป สำหรับราษฎรซึ่งมีคุณสมบัติ
ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกรมป่าไม้ว่าด้วยหลักเกณฑ์เงื่อนไขในการอนุญาตให้ทำประโยชน์
และอยู่อาศัยภายในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ...ตามมาตรา 16 ทวิ และมาตรา 16 ทรี
แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ ดังกล่าว ก็สามารถเข้าทำประโยชน์ได้ตามระยะเวลาที่
กำหนดไว้ในหนังสืออนุญาตให้ทำประโยชน์และอยู่อาศัยในเขตปรับปรุงป่าสงวนแห่งชาติท้าย
ระเบียบนี้

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน พิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับ
มติของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บัญญัติ บรรทัดฐาน

(นายบัญญัติ บรรทัดฐาน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและการพลังงาน

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

กองนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

โทร. 279-2793

๗. คำสั่งแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
ที่ ๓๓ /๒๕๖๒
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ ไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ดังกล่าวข้างต้น และแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้แทนหน่วยทหารกองทัพบกในพื้นที่ หรือผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ในจังหวัด	อนุกรรมการ
๓. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด	อนุกรรมการ
๔. ปลัดจังหวัด	อนุกรรมการ
๕. หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	อนุกรรมการ
๖. ท้องถิ่นจังหวัด	อนุกรรมการ
๗. พาณิชย์จังหวัด	อนุกรรมการ
๘. อุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๙. ทรพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๐. ประธานสภาเกษตรกรจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๑. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๒. ประธานหอการค้าจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้แทนสถาบันการศึกษาด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๕. ประมงจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๖. ปศุสัตว์จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๗. ผู้แทนหน่วยงานกรมการข้าวที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๘. ผู้แทนหน่วยงานกรมวิชาการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๙. ผู้แทนหน่วยงานกรมหม่อนไหมที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ

๒๐. ผู้อำนวยการ....

-๒-

๒๐. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๑. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๒. ปฏิรูปที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๓. เกษตรจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๔. สหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๕. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	อนุกรรมการ
๒๖. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๗. หัวหน้าส่วนราชการ และ/หรือ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดนั้น ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร จำนวนไม่เกิน ๓ หน่วยงาน	อนุกรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๙. ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร/ผู้แทนที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๐. ผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่เกิน ๒ ท่าน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง	อนุกรรมการ
๓๑. ประธานกรรมการบริษัท ประชาธิปไตยสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด	อนุกรรมการ
๓๒. ประธานสมาพันธ์ SME ไทย จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๓. ประธานกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด	อนุกรรมการ
๓๔. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. กำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ให้สอดคล้องกับนโยบาย (Agenda) และแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขับเคลื่อนภาคการเกษตรของประเทศไทย ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล
๒. วางแผน ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรให้ตรงตามความต้องการของตลาด (Demand Driven) ครอบคลุมกระบวนการผลิตทางการเกษตร รวมทั้งรายงานสถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตร และคาดการณ์ปริมาณผลผลิตในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง
๓. ประสานข้อมูลด้านการตลาด กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ รวมถึงสนับสนุนให้มีการเจรจาซื้อขายผลผลิตระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ
๔. ประสานการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด (Area-based) กับหน่วยงานรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง
๕. ทำหน้าที่เป็นกลไกในการกำกับ ดูแล ขับเคลื่อนการดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งแผนพัฒนาจังหวัดนั้น ๆ
๖. ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามนโยบายที่สำคัญด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ต่อคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร
๗. สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
๘. แต่งตั้งคณะทำงาน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นและเหมาะสม

๙. ปฏิบัติงาน...

๙. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายกฤษฎา บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

๘. คำนิยามพืชที่อนุญาตให้ใช้สารเคมีตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

“พืชผัก” หมายความว่า พืชที่ปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จากใบ ราก ดอก ผล หัว หรือลำต้นเป็นอาหาร ผักส่วนใหญ่เป็นพืชล้มลุกที่มีอายุสั้น

“พืชสมุนไพร” หมายความว่า พืชที่ใช้เป็นยา หรือผสมกับสารอื่นตามตำรับยา เพื่อบำบัดโรคบำรุงร่างกาย

“ไม้ผล” หมายความว่า พืชที่มีอายุข้ามปี มีลักษณะทรงต้นและทรงพุ่มชัดเจน มีการออกดอกติดผลเป็นฤดูกาล บริเวณส่วนของใบ เมล็ด และส่วนต่าง ๆ เป็นอาหาร ขึ้นอยู่กับชนิดและการใช้ประโยชน์ในแต่ละพื้นที่

“พืชไร่” หมายความว่า กลุ่มพืชที่มีลักษณะต้องการน้ำน้อย ทนความแห้งแล้งสูงมีอายุเก็บเกี่ยวสั้น

“ไม้ดอก” หมายความว่า พืชที่ปลูกเพื่อใช้ประโยชน์จากดอกในการประดับตกแต่งหรือเพื่อความสวยงาม

๙. ชนิด/กลุ่มพืชตามคำนิยามในประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่	ชนิดพืช	ใช้คำตามนิยามในประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑	ข้าวเจ้า	ข้าว
๒	ข้าวเหนียว	ข้าว
๓	ข้าวไร่	ข้าว
๔	มันฝรั่งพันธุ์บริโภคสด (ไม่มีพันธสัญญา)	พืชผัก
๕	มันฝรั่งพันธุ์บริโภคสด (มีพันธสัญญา)	พืชผัก
๖	มันฝรั่งพันธุ์โรงงาน (ไม่มีพันธสัญญา)	พืชผัก
๗	มันฝรั่งพันธุ์โรงงาน (มีพันธสัญญา)	พืชผัก
๘	ถั่วดาวอินคา	พืชผัก
๙	กก	ไม้ดอก
๑๐	ข้าวบาร์เลย์	พืชไร่
๑๑	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	ข้าวโพด/พืชไร่
๑๒	ข้าวฟ่างไม้กวาด	ข้าวโพด/พืชไร่
๑๓	ข้าวฟ่างเลี้ยงสัตว์	ข้าวโพด/พืชไร่
๑๔	ข้าวไรย์	พืชไร่
๑๕	ข้าวสาลี	พืชไร่
๑๖	ข้าวโอ๊ต	พืชไร่
๑๗	งาขาว	พืชไร่
๑๘	งาแดง	พืชไร่
๑๙	งาดำ	พืชไร่
๒๐	ถั่วเขียวผิวดำ	พืชไร่
๒๑	ถั่วเขียวผิวมัน	พืชไร่
๒๒	ถั่วดำ	พืชไร่
๒๓	ถั่วเขียวนางแดง	พืชไร่
๒๔	ถั่วป่านหยา (ถั่วหลวง)	พืชไร่
๒๕	ถั่วพุ่ม	พืชไร่
๒๖	ถั่วลิสง	พืชไร่
๒๗	ถั่วเหลือง	พืชไร่
๒๘	ถั่วเหลืองฝักสด	พืชไร่
๒๙	ถั่วอื่นๆ	พืชไร่
๓๐	ทานตะวัน	พืชไร่
๓๑	ปอกระเจา	พืชไร่
๓๒	ปอแก้ว	พืชไร่
๓๓	ปอควบา	พืชไร่
๓๔	ปอสา	พืชไร่
๓๕	ป่านศรนารายณ์	พืชไร่

ที่	ชนิดพืช	ใช้คำตามนิยามในประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓๖	เผือก	พืชผัก
๓๗	ฝ้าย	พืชไร่
๓๘	มันแกว	พืชผัก
๓๙	มันเทศ	พืชผัก
๔๐	มันฝรั่ง	พืชผัก
๔๑	ยาสูบ	พืชไร่
๔๒	ละหุ่ง	พืชไร่
๔๓	ลูกเดือย	พืชไร่
๔๔	แห้ว	พืชผัก
๔๕	อ้อยเคี้ยว	อ้อย/พืชไร่
๔๖	อ้อยโรงงาน	อ้อย/พืชไร่
๔๗	ถั่วแดงหลวง	พืชไร่
๔๘	สับปะรด	ไม้ผล
๔๙	หญ้าเลี้ยงสัตว์	พืชไร่
๕๐	มันขี้หนู	พืชผัก
๕๑	ปอเทือง	พืชไร่
๕๒	ถั่วพริ้ว	พืชไร่
๕๓	กระเจ็บ	พืชผัก
๕๔	มันหวานญี่ปุ่น	พืชผัก
๕๕	มะเขือหิน	พืชไร่
๕๖	มันสำปะหลังบริโภค	มันสำปะหลัง/พืชไร่
๕๗	มันสำปะหลังโรงงาน	มันสำปะหลัง/พืชไร่
๕๘	ถั่วอะซูกิ	พืชไร่
๕๙	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (เมล็ดพันธุ์)	ข้าวโพด/พืชไร่
๖๐	พืชไร่อื่นๆ	พืชไร่
๖๑	แตงโมเนื้อ	ไม้ผล
๖๒	แตงโมเมล็ด	พืชผัก
๖๓	แตงโมอ่อน	พืชผัก
๖๔	ถั่วแขก	พืชผัก
๖๕	ถั่วฝักยาว	พืชผัก
๖๖	ถั่วพู	พืชผัก
๖๗	ถั่วลันเตา	พืชผัก
๖๘	น้ำเต้า	พืชผัก
๖๙	บล็อกโคลี่	พืชผัก
๗๐	บวบ	พืชผัก
๗๑	บัวสาย	พืชผัก

ที่	ชนิดพืช	ใช้คำตามนิยามในประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๗๒	ปวยเล้ง	พืชผัก
๗๓	ผักกวางตุ้ง	พืชผัก
๗๔	ผักกาดขาวปลี	พืชผัก
๗๕	ผักกาดเขียวปลี	พืชผัก
๗๖	ผักกาดหอม	พืชผัก
๗๗	ผักกาดหัว	พืชผัก
๗๘	ผักกาดอื่นๆ	พืชผัก
๗๙	ผักขมจีน	พืชผัก
๘๐	ผักคื่นฉ่าย	พืชผัก
๘๑	ผักโขม	พืชผัก
๘๒	ผักชี	พืชผัก
๘๓	ผักชีฝรั่ง	พืชผัก
๘๔	ผักบั้งจีน	พืชผัก
๘๕	ผักบั้งเมล็ด	พืชผัก
๘๖	ผักบั้งน้ำ	พืชผัก
๘๗	ผักบั้งอื่นๆ	พืชผัก
๘๘	ผักหวาน	พืชผัก
๘๙	พริกขี้หนูเม็ดเล็ก(ขี้หนูสวน)	พืชผัก
๙๐	พริกขี้หนูเม็ดใหญ่	พืชผัก
๙๑	พริกใหญ่	พืชผัก
๙๒	พริกหยวก	พืชผัก
๙๓	พริกยักษ์	พืชผัก
๙๔	พริก / แพง	พืชผัก
๙๕	พริกทอง	พืชผัก
๙๖	มะเขือเทศบริโภคสด	พืชผัก
๙๗	มะเขือเทศโรงงาน	พืชผัก
๙๘	มะเขือเปราะ	พืชผัก
๙๙	มะเขือพวง	พืชผัก
๑๐๐	มะเขือม่วง	พืชผัก
๑๐๑	มะเขือยาว	พืชผัก
๑๐๒	มะเขืออื่นๆ	พืชผัก
๑๐๓	มะระจีน	พืชผัก
๑๐๔	มะระอึก	พืชผัก
๑๐๕	แมงลัก	พืชผัก
๑๐๖	สาระแหน่	พืชผัก
๑๐๗	หน่อไม้	พืชผัก

ที่	ชนิดพืช	ใช้คำตามนิยามในประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๐๘	หน่อไม้ฝรั่ง	พืชผัก
๑๐๙	หอมแดง	พืชผัก
๑๑๐	หอมแบ่ง(ต้นหอม)	พืชผัก
๑๑๑	หอมหัวใหญ่	พืชผัก
๑๑๒	โหระพา	พืชผัก
๑๑๓	เห็ดฟาง	พืชผัก
๑๑๔	เห็ดนางรมฮังการี	พืชผัก
๑๑๕	เห็ดเป๋าฮื้อ	พืชผัก
๑๑๖	เห็ดแชมปิญอง	พืชผัก
๑๑๗	เห็ดหูหนู	พืชผัก
๑๑๘	เห็ดนางฟ้า	พืชผัก
๑๑๙	เห็ดอื่นๆ	พืชผัก
๑๒๐	ชาโยเต้(ฟักแม้ว)	พืชผัก
๑๒๑	ผักเสี้ยน	พืชผัก
๑๒๒	ดอกขจร	พืชผัก
๑๒๓	เมล่อนญี่ปุ่น	พืชผัก
๑๒๔	แค	พืชผัก
๑๒๕	เห็ดหลินจือ	พืชผัก
๑๒๖	ผักกูด	พืชผัก
๑๒๗	ผักชะแยง	พืชผัก
๑๒๘	บวบงู	พืชผัก
๑๒๙	ผักพายน้อย	พืชผัก
๑๓๐	บัวเก็บหลอด(ลากบัวหลวง)	พืชผัก
๑๓๑	โสน	พืชผัก
๑๓๒	ดอกไม้จีน	พืชผัก
๑๓๓	ผักอื่นๆ	พืชผัก
๑๓๔	กระเจียบเขียว	พืชผัก
๑๓๕	กระเฉด	พืชผัก
๑๓๖	กระชาย	พืชผัก
๑๓๗	กระเทียมใบ	พืชผัก
๑๓๘	กระเทียมหัว	พืชผัก
๑๓๙	กะเพรา	พืชผัก
๑๔๐	กะหล่ำดอก	พืชผัก
๑๔๑	กะหล่ำปม	พืชผัก
๑๔๒	กะหล่ำปลี	พืชผัก
๑๔๓	กุยช่าย	พืชผัก

ที่	ชนิดพืช	ใช้คำตามนิยามในประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๔๔	ขมิ้น	พืชผัก/สมุนไพร
๑๔๕	ข่า	พืชผัก/สมุนไพร
๑๔๖	ขิง	พืชผัก/สมุนไพร
๑๔๗	ข้าวโพดฝักอ่อน	ข้าวโพด/พืชไร่
๑๔๘	ข้าวโพดรับประทานฝักสด	ข้าวโพด/พืชไร่
๑๔๙	ข้าวโพดหวาน	ข้าวโพด/พืชไร่
๑๕๐	คะน้า	พืชผัก
๑๕๑	แคนตาลูป	พืชผัก
๑๕๒	แครอท	พืชผัก
๑๕๓	ชะอม	พืชผัก
๑๕๔	ตะไคร้	พืชผัก/สมุนไพร
๑๕๕	ตังโอ๋	พืชผัก
๑๕๖	ตำลึง	พืชผัก
๑๕๗	แตงกวา	พืชผัก
๑๕๘	แตงกวาญี่ปุ่น(แตงกวาสำหรับดอง)	พืชผัก
๑๕๙	แตงร้าน	พืชผัก
๑๖๐	แตงไทย	พืชผัก
๑๖๑	บัวเก็บผัก	พืชผัก
๑๖๒	หน่อกะลา	พืชผัก
๑๖๓	ลองกอง	ไม้ผล
๑๖๔	ละมุด	ไม้ผล
๑๖๕	ละไม	ไม้ผล
๑๖๖	กลางสาต	ไม้ผล
๑๖๗	ลำไย	ไม้ผล
๑๖๘	ลิ้นจี่	ไม้ผล
๑๖๙	สตอเบอร์รี่	ไม้ผล
๑๗๐	สละ	ไม้ผล
๑๗๑	ส้มเกลี้ยง	ไม้ผล
๑๗๒	ส้มเขียวหวาน	ไม้ผล
๑๗๓	ส้มจุก	ไม้ผล
๑๗๔	ส้มตรา(ส้มเซ่ง)	ไม้ผล
๑๗๕	ส้มโอ	ไม้ผล
๑๗๖	สาลี	ไม้ผล
๑๗๗	เสาวรส(กระทกรก)	ไม้ผล
๑๗๘	องุ่น	ไม้ผล
๑๗๙	แอปเปิ้ล	ไม้ผล

ที่	ชนิดพืช	ใช้ค่าตามนิยามในประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๑๘๐	มะกอกน้ำ	ไม้ผล
๑๘๑	โลควอท	ไม้ผล
๑๘๒	อโวคาโด	ไม้ผล
๑๘๓	ส้มซ่า	ไม้ผล
๑๘๔	แก้วมังกร	ไม้ผล
๑๘๕	เพกา	สมุนไพร
๑๘๖	กล้วยเล็บมือนาง	ไม้ผล
๑๘๗	กล้วยหิน	ไม้ผล
๑๘๘	หมากเม่า	ไม้ผล
๑๘๙	ไม้ผลอื่นๆ	ไม้ผล
๑๙๐	กระท้อน	ไม้ผล
๑๙๑	กล้วยไข่	ไม้ผล
๑๙๒	กล้วยน้ำว้า	ไม้ผล
๑๙๓	กล้วยหอม	ไม้ผล
๑๙๔	กล้วยตานี	ไม้ผล
๑๙๕	ขนุนหนั่ง	ไม้ผล
๑๙๖	เงาะ	ไม้ผล
๑๙๗	จำปาตะ	ไม้ผล
๑๙๘	ชมพู่	ไม้ผล
๑๙๙	ขำมะเสียด	สมุนไพร
๒๐๐	เชอร์รี่	ไม้ผล
๒๐๑	ตะลิงปริง	ไม้ผล
๒๐๒	ตะขบ	ไม้ผล
๒๐๓	ท้อ	ไม้ผล
๒๐๔	ทับทิม	ไม้ผล
๒๐๕	ทุเรียน	ไม้ผล
๒๐๖	ทุเรียนแขก	ไม้ผล
๒๐๗	น้อยหน่า	ไม้ผล
๒๐๘	น้อยโหน่ง	ไม้ผล
๒๐๙	บลูเบอร์รี่	ไม้ผล
๒๑๐	ฝรั่ง	ไม้ผล
๒๑๑	พลับ	ไม้ผล
๒๑๒	พีช	ไม้ผล
๒๑๓	พุทรา	ไม้ผล
๒๑๔	แพร์	ไม้ผล
๒๑๕	มะกรูด	ไม้ผล

ที่	ชนิดพืช	ใช้คำตามนิยามในประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒๑๖	มะกอกฝรั่ง	ไม้ผล
๒๑๗	มะขาม	ไม้ผล
๒๑๘	มะขามเทศ	ไม้ผล
๒๑๙	มะขวิด	ไม้ผล
๒๒๐	มะงั่ว	ไม้ผล
๒๒๑	มะดัน	ไม้ผล
๒๒๒	มะเดื่อ	ไม้ผล
๒๒๓	มะตูม	ไม้ผล
๒๒๔	มะนาว	ไม้ผล
๒๒๕	มะปรางหวาน	ไม้ผล
๒๒๖	มะเฟือง	ไม้ผล
๒๒๗	มะไฟ	ไม้ผล
๒๒๘	มะม่วง	ไม้ผล
๒๒๙	มะยงชิด	ไม้ผล
๒๓๐	มะยม	ไม้ผล
๒๓๑	มะละกอ	ไม้ผล
๒๓๒	เพาะชำกล้าไม้	ไม้ผล
๒๓๓	มังคุด	ไม้ผล
๒๓๔	ระกำ	ไม้ผล
๒๓๕	ลูกไหนด	ไม้ผล
๒๓๖	มะขามป้อม	ไม้ผล
๒๓๗	กระถินเทพา	ไม่มี
๒๓๘	กาแฟ	ไม้ผล
๒๓๙	กาน้ำ (สมอจีน)	ไม้ผล
๒๔๐	เกาลัดจีน	ไม้ผล
๒๔๑	โกโก้	ไม้ผล
๒๔๒	ซีเหล็ก	พืชผัก/สมุนไพร
๒๔๓	จาก	ไม้ผล
๒๔๔	ชา	สมุนไพร
๒๔๕	นุ่น	ไม่มี
๒๔๖	ตาลโตนด	ไม้ผล
๒๔๗	ปาล์มน้ำมัน	ปาล์มน้ำมัน
๒๔๘	มะคาเดเมีย	ไม้ผล
๒๔๙	มะพร้าว	ไม้ผล
๒๕๐	มะม่วงหิมพานต์	ไม้ผล
๒๕๑	มะรุม	ไม้ผล

ที่	ชนิดพืช	ใช้คำตามนิยามในประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒๕๒	มะกอกน้ำ	ไม้ผล
๒๕๓	ยางพารา	ยางพารา
๒๕๔	ยูคาลิปตัส	ไม่มี
๒๕๕	ลูกเนียง	พืชผัก
๒๕๖	ลูกเหลียง	พืชผัก
๒๕๗	ไม้สัก	ไม่มี
๒๕๘	สะเดา	พืชผัก/สมุนไพร
๒๕๙	สะตอ	พืชผัก
๒๖๐	สาเก	ไม้ผล
๒๖๑	หมาก	ไม้ผล
๒๖๒	หวาย	ไม้ผล
๒๖๓	หยี	ไม้ผล
๒๖๔	ไผ่	ไม่มี
๒๖๕	หม่อน	ไม้ผล
๒๖๖	อินทผาลัม	ไม้ผล
๒๖๗	ตะกั่ว	ไม่มี
๒๖๘	ผักเหลียง (ผักเหมียง)	พืชผัก
๒๖๙	ต้นคราม	สมุนไพร
๒๗๐	ต้นสีเสียด	สมุนไพร
๒๗๑	ต้นสนประดิพัทธ์	ไม่มี
๒๗๒	ผักหวานป่า	พืชผัก
๒๗๓	มะพร้าวตัดยอด	ไม้ผล
๒๗๔	ไม้ยืนต้นอื่นๆ	ไม่มี
๒๗๕	เพาะชำกล้าไม้	ไม่มี
๒๗๖	ไม้ประดับ	ไม่มี
๒๗๗	ไม้พุ่ม	ไม่มี
๒๗๘	ชาน้ำมัน	ไม่มี
๒๗๙	ยางนา	ไม่มี
๒๘๐	กล้วยไม้ (ไม้ตัดดอกเมืองร้อน)	ไม้ดอก
๒๘๑	ชิงแดง	ไม้ดอก
๒๘๒	ช่อนกลิ้ง	ไม้ดอก
๒๘๓	ดาหลา	ไม้ดอก
๒๘๔	ธรรมรักษา	ไม้ดอก
๒๘๕	บัวหลวง	ไม้ดอก
๒๘๖	บานชื่น (ไม้ตัดดอกเมืองร้อน)	ไม้ดอก
๒๘๗	ปทุมมา	ไม้ดอก

ที่	ชนิดพืช	ใช้คำตามนิยามในประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒๘๘	หน้าวัว (ไม้ตัดดอกเมืองร้อน)	ไม้ดอก
๒๘๙	ไม้ดอกเมืองร้อนอื่น ๆ	ไม้ดอก
๒๙๐	กุหลาบตัดดอก	ไม้ดอก
๒๙๑	แกลดิโอลัส	ไม้ดอก
๒๙๒	คาร์เนชั่น	ไม้ดอก
๒๙๓	จิบซิฟิลา	ไม้ดอก
๒๙๔	ไซนิสฟอร์เกตมีนอท	ไม้ดอก
๒๙๕	ดอกกระดาศ	ไม้ดอก
๒๙๖	เบญจมาศ	ไม้ดอก
๒๙๗	พีค็อก	ไม้ดอก
๒๙๘	เยอบีร่า	ไม้ดอก
๒๙๙	ลิลลี่	ไม้ดอก
๓๐๐	สแตติส	ไม้ดอก
๓๐๑	สร้อยทอง	ไม้ดอก
๓๐๒	อัลสโตรมีเรีย	ไม้ดอก
๓๐๓	แอสเตอร์	ไม้ดอก
๓๐๔	ไม้ดอกเมืองหนาวอื่น ๆ	ไม้ดอก
๓๐๕	กุหลาบร้อยมาลัย	ไม้ดอก
๓๐๖	จำปี-จำปา	ไม้ดอก
๓๐๗	ดาวเรือง	ไม้ดอก
๓๐๘	ดอกพุด	ไม้ดอก
๓๐๙	บานไม่รู้โรย	ไม้ดอก
๓๑๐	มะลิ (ไม้เด็ดดอก)	ไม้ดอก
๓๑๑	ดอกรัก	ไม้ดอก
๓๑๒	ไม้เด็ดดอกอื่น ๆ	ไม้ดอก
๓๑๓	กล้วยไม้ (ไม้ดอกกระถาง)	ไม้ดอก
๓๑๔	มะลิ (ไม้ดอกกระถาง)	ไม้ดอก
๓๑๕	รักเร่	ไม้ดอก
๓๑๖	หน้าวัว (ไม้ดอกกระถาง)	ไม้ดอก
๓๑๗	กุหลาบกระถาง	ไม้ดอก
๓๑๘	ดาวกระจาย	ไม้ดอก
๓๑๙	บานชื่น (ไม้ดอกกระถาง)	ไม้ดอก
๓๒๐	หงอนไก่	ไม้ดอก
๓๒๑	ฮอลลีฮ็อค	ไม้ดอก
๓๒๒	เดหลี	ไม้ดอก
๓๒๓	ปักษาสวรรค์	ไม้ดอก

ที่	ชนิดพืช	ใช้ค้ำตามนิยามในประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓๒๔	พะเพาะชำกล้าไม้	ไม้ดอก
๓๒๕	กล้วยประดับ	ไม่มี
๓๒๖	โกสน	ไม่มี
๓๒๗	เข็ม	ไม่มี
๓๒๘	คริสต์มาส	ไม่มี
๓๒๙	คล้า	ไม่มี
๓๓๐	แคคตัส	ไม่มี
๓๓๑	ชวนชม	ไม้ดอก
๓๓๒	ชახกเกียน	ไม่มี
๓๓๓	พะเพาะชำกล้าไม้	ไม่มี
๓๓๔	ชองออฟอินเดีย	ไม่มี
๓๓๕	ดิฟเฟนบาเกีย	ไม่มี
๓๓๖	เดป	ไม่มี
๓๓๗	เตย	ไม่มี
๓๓๘	ไทร	ไม่มี
๓๓๙	บอนสีกระถาง	ไม่มี
๓๔๐	บัวประดับ	ไม่มี
๓๔๑	ปาล์มต่าง ๆ	ไม่มี
๓๔๒	โป๊ยเซียน	ไม้ดอก
๓๔๓	ไผ่ประดับ	ไม่มี
๓๔๔	ไผ่กวนอิม	ไม่มี
๓๔๕	ไผ่ฟิลิปปินส์	ไม่มี
๓๔๖	ปริก	ไม่มี
๓๔๗	พุด	ไม้ดอก
๓๔๘	ฟีโลเดนดรอน	ไม่มี
๓๔๙	เฟิร์น (ไม้ประดับกระถาง)	ไม่มี
๓๕๐	เฟื่องฟ้า	ไม้ดอก
๓๕๑	ลีลาวดี (ไม้ประดับกระถาง)	ไม้ดอก
๓๕๒	ลิ้นมังกร	ไ
๓๕๓	ว่านสี่ทิศ	ไม้ดอก
๓๕๔	ว่านต่าง ๆ (ยกเว้นทางจระเข้)	ไม่มี
๓๕๕	วาสนา	ไม่มี
๓๕๖	สับประรดประดับ	ไม่มี
๓๕๗	หยก	ไม่มี
๓๕๘	หน้าวัวกระถาง	ไม้ดอก
๓๕๙	ปาล์ม/หมากต่าง ๆ	ไม่มี

ที่	ชนิดพืช	ใช้คำตามนิยามในประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓๖๐	หมากผู้หมากเมีย (ไม้ประดับกระถาง)	ไม่มี
๓๖๑	อโกลนีมา/แก้วกาญจนา	ไม่มี
๓๖๒	ฮอลลีฮ็อค	ไม้ดอก
๓๖๓	โหยย่า	ไม่มี
๓๖๔	ไม้ประดับกระถางอื่น ๆ	ไม่มี
๓๖๕	ไม้ชำถุงอื่น ๆ	ไม่มี
๓๖๖	ลีลาวดี (ไม้ชุดล้อม)	ไม่มี
๓๖๗	หมาก/ปาล์ม	ไม่มี
๓๖๘	ปรง	ไม่มี
๓๖๙	สน	ไม่มี
๓๗๐	ไม้ชุดล้อมอื่น ๆ	ไม่มี
๓๗๑	บอนสี	ไม่มี
๓๗๒	ปทุมมา	ไม้ดอก
๓๗๓	ไม้หัวอื่น ๆ	ไม่มี
๓๗๔	โปรงฟ้า	ไม่มี
๓๗๕	หมากผู้หมากเมีย (ไม้ตัดใบ)	ไม่มี
๓๗๖	หมากเหลือง	ไม่มี
๓๗๗	ฟีโลเดนดรอน(พลูจีบ หูช้างชานนาดูฯ)	ไม่มี
๓๗๘	มอนสเตอร่า	ไม่มี
๓๗๙	เฟิร์น (ไม้ตัดใบ)	ไม่มี
๓๘๐	ไม้ตัดใบอื่น ๆ	ไม่มี
๓๘๑	หญ้าปูสนาม	ไม่มี
๓๘๒	หมากแดง	ไม่มี
๓๘๓	กุหลาบหิน	ไม้ดอก
๓๘๔	กวักรมรด	ไม่มี
๓๘๕	จิ้ง	ไม่มี
๓๘๖	ตราชีน้ำ	ไม่มี
๓๘๗	หม้อข้าวหม้อแกงลิง	ไม่มี
๓๘๘	ไม้น้ำ	ไม่มี
๓๘๙	พุด(ไม้ตัดใบ)	ไม่มี
๓๙๐	ซีลเวอร์ไอ้ค	ไม่มี
๓๙๑	กระเจี๊ยบแดง	สมุนไพร
๓๙๒	กระชายดำ	สมุนไพร
๓๙๓	กระวาน	สมุนไพร
๓๙๔	กวาวเครือขาว	สมุนไพร
๓๙๕	ขมิ้นชัน	สมุนไพร

ที่	ชนิดพืช	ใช้คำตามนิยามในประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓๙๖	ขมิ้นอ้อย	สมุนไพร
๓๙๗	คำฝอย	สมุนไพร
๓๙๘	เจตมูลเพลิงขาว	สมุนไพร
๓๙๙	เจตมูลเพลิงแดง	สมุนไพร
๔๐๐	เจียวกู่หลาน(ปัญญาจันทร์)	สมุนไพร
๔๐๑	ชะเอมเทศ	สมุนไพร
๔๐๒	ชุมเห็ดเทศ	สมุนไพร
๔๐๓	ตะไคร้หอม	สมุนไพร
๔๐๔	เถาเอ็นอ่อน	สมุนไพร
๔๐๕	เทียนกิ่ง	สมุนไพร
๔๐๖	บัวบก	สมุนไพร
๔๐๗	บุก	สมุนไพร
๔๐๘	เปราะหอม	สมุนไพร
๔๐๙	พญาयो	สมุนไพร
๔๑๐	พลูคาว	สมุนไพร
๔๑๑	เพชรสังฆาต	สมุนไพร
๔๑๒	ไพล	สมุนไพร
๔๑๓	ฟ้าทะลายโจร	สมุนไพร
๔๑๔	มะขามแขก	สมุนไพร
๔๑๕	มะระขี้นก	พืชผัก/สมุนไพร
๔๑๖	เร่ว	สมุนไพร
๔๑๗	ว่านขี้มดลูก	สมุนไพร
๔๑๘	ว่านน้ำ	สมุนไพร
๔๑๙	ว่านหางจระเข้	สมุนไพร
๔๒๐	สบู่เลือด	สมุนไพร
๔๒๑	หญ้าหวาน	สมุนไพร
๔๒๒	หนอนตายหยาก	สมุนไพร
๔๒๓	หางไหล	สมุนไพร
๔๒๔	ออริกาโน	สมุนไพร
๔๒๕	อัญชัน	สมุนไพร
๔๒๖	คราม	สมุนไพร
๔๒๗	สมุนไพรอื่นๆ	สมุนไพร
๔๒๘	หมาม่วยอินเดีย	สมุนไพร
๔๒๙	เก็กฮวย	สมุนไพร
๔๓๐	กฤษณา	สมุนไพร
๔๓๑	กานพลู	สมุนไพร

ที่	ชนิดพืช	ใช้คำตามนิยามในประกาศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๔๓๒	โคคลาน	สมุนไพร
๔๓๓	จันทร์เทศ	สมุนไพร
๔๓๔	ตีป्ली	สมุนไพร
๔๓๕	เถาวัลย์เปรียง	สมุนไพร
๔๓๖	ฝาง	สมุนไพร
๔๓๗	พริกไทย	พืชผัก/สมุนไพร
๔๓๘	มะค่าดีควาย	สมุนไพร
๔๓๙	มะแว้งเครือ	สมุนไพร
๔๔๐	ยอบ้าน	สมุนไพร
๔๔๑	วานิลลา	สมุนไพร
๔๔๒	ส้มแขก	สมุนไพร
๔๔๓	สำโรง	สมุนไพร
๔๔๔	อบเชย	สมุนไพร
๔๔๕	สมุนไพรอื่นๆ	สมุนไพร
๔๔๖	บอระเพ็ด	สมุนไพร
๔๔๗	มะแขว่น	สมุนไพร
๔๔๘	ย่านาง	สมุนไพร
๔๔๙	รางจืด	สมุนไพร
๔๕๐	พลู	สมุนไพร
๔๕๑	รางแดง	สมุนไพร

ผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	<p>นายสำราญ สารบรรณ ว่าที่ร้อยตรี สมสวย ปัญญาสิทธิ์ นางดาเรศร์ กิตติโยภาส นางกุลฤดี พัฒนะอิ่ม นายชาติรี บุญนาค นางสาวพรรณิพย์ วิชชาชู นายเศรษฐพงษ์ เลขะวัฒน์</p>	<p>อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ที่ปรึกษาอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร นักวิชาการเกษตรเชี่ยวชาญ ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตร</p>
คณะผู้จัดทำ	<p>นายทวีพงศ์ สุวรรณโร นางพรรณภา ปรัชญาศิริ นางศิริวรรณ หวังดี นางอมรทิพย์ ภิรมย์บูรณ์ นางพัชรมณฑท์ ศิริเลิศวิมล นางสาววรรรณ อังกลสิทธิ์ นางอภัสสิริ จันทโรทัย นายวรุฒิ อ้อยหวาน นายสุรนนท์ หล้าริ้ว นางสาวคันทรส เงินเรืองโรจน์ นางสาวศศิวิมล บุญประเสริฐ นายประวิณ นัยเจริญ นางสาวกัญญากร อุทัย นายอนุตร บุรณพานิชพันธ์</p>	<p>ผู้อำนวยการกองส่งเสริมการอารักขาพืช และจัดการดินปุ๋ย ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตร เลขานุการกรม ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมการจัดการสารเคมี ป้องกันกำจัดศัตรูพืช ผู้อำนวยการกลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาเทคโนโลยีการฝึกอบรม ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนานวัตกรรมดิจิทัล นักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการ นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ นักทรัพยากรบุคคลปฏิบัติการ นักวิชาการเกษตรชำนาญการ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ</p>

